

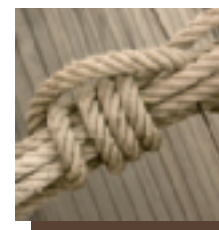
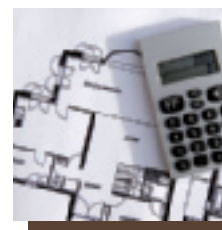
2009

J A A R V E R S L A G

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

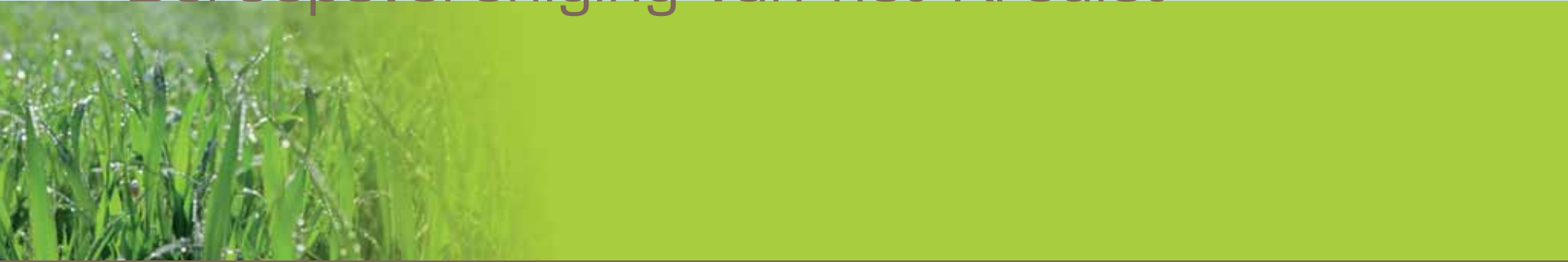
De BVK is lid van de Belgische Federatie van de financiële sector

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

JAARVERSLAG
2009

1	De Beroepsvereniging van het Krediet _____	5
	Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner _____	5
	De leden van de BVK _____	6
	De evolutie van het ledenbestand _____	6
	De dienstverlening aan de leden: een ontmoetingspunt voor de financiële sector _____	6
	Informatie en vorming _____	7
	Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau _____	9
	Communicatie _____	10
	De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet _____	10

2	Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité _____	11
----------	---	----

3	De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren _____	15
	Situatieschets _____	15
	De markt van het hypothecaire krediet _____	17
	Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen _____	17
	Opsplitsing van de productie volgens bestemming _____	19
	Opsplitsing van de productie volgens type rentevoet _____	21
	De markt van het consumentenkrediet _____	22
	Het consumentenkrediet in zijn geheel _____	22
	De verrichtingen op afbetaling _____	24
	De kredietopeningen _____	25
	Een motor voor de economie _____	26

4	Ontwikkelingen inzake krediet aan particulieren _____	27
	Verantwoorde en kwaliteitsvolle kredietverstrekking _____	27
	Groene lening _____	28
	Voorrechten _____	28
	Organismen ter bescherming van de consument _____	28

5	De nieuwe richtlijn consumentenkrediet _____	29
	Doel en inhoud van de richtlijn _____	29
	Kernactiviteiten die bij de richtlijn worden geregeld _____	30
	Omzetting en toepassing van de richtlijn _____	30
	Naar een strengere Belgische regelgeving op bepaalde punten ? _____	31

6	Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet _____	33
	Statuut voor de tussenpersonen in hypothecair krediet _____	33
	Het overstappen van de consument naar een voor hem voordeligere instelling voor de nevenproducten _____	33
	Kosteloze borgstelling en derde-hypotheekstelling _____	34
	De verzekeraarbaarheid van personen met een verhoogd gezondheidsrisico _____	34
	Herziening van de referte-indexen voor de wijziging van de rentevoeten _____	34
	Wederbeleggingsvergoeding bij vervroegde terugbetalingen _____	35
	Single European Payments Area en domiciliëringen _____	35
	Bescherming van de consument bij hypothecair krediet _____	36
	NABAN, databank van de grossen _____	36
	Evoluerende energienormen voor huizen _____	36
	Verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving _____	37
	Voorafgaande controle op de reclame voor hypothecair krediet _____	37
	Omgekeerd woonkrediet _____	37
	Witboek over hypothecair krediet _____	37

7	De organen van de vereniging _____	39
	Directiecomité _____	39
	Secretariaat _____	41
	Technische commissies _____	42
	Ledenlijst _____	45

De Beroepsvereniging van het Krediet - BVK

Een representatieve en gespecialiseerde gesprekspartner

De BVK vertegenwoordigt als beroepsvereniging de sector van het krediet aan particulieren, d.i. het consumentenkrediet en het hypothecaire krediet.

Zij is stichtend lid van de **Belgische Federatie van de Financiële sector – Febelfin**, samen met de Belgische Vereniging van Banken en Beursvennootschappen (BVB), de Belgische Leasing Vereniging (BLV), de Belgische Vereniging van Asset Managers (BEAMA) en de Belgische Vereniging van Beursleden (BVBL).

Febelfin werd opgericht in maart 2003 met als doel

- **efficiënter, coherenter en toekomstgericht** op te treden ter bevordering van de belangen van de financiële sector en het Belgisch financiewezen;
- iedere "**specialisatie**" uit de financiële sector toe te laten haar standpunt te verwoorden en haar belangen op zo efficiënt mogelijke wijze te verdedigen;
- **synergie** tot stand te brengen.

Eind 2009 werden de statuten van Febelfin gewijzigd. Dit brengt op zich geen wijziging mee voor het bestuur van de BVK. Maar de herstructurering zal toelaten om in de toekomst nog nauwer samen te werken onder de koepel van Febelfin. Daardoor zal de BVK haar opdrachten versterkt kunnen uitvoeren.

De leden van de BVK

De **61 BVK-leden** (op 31 december 2009) maken samen meer dan 95% van de Belgische markt van het consumentenkrediet en ongeveer 90% van de Belgische markt van het hypothecaire krediet uit.

De bij de BVK **aangesloten financiële instellingen** zijn :

- banken;
- verzekeringsmaatschappijen;
- financiële instellingen, waarvan sommige bovendien leasings verstrekken;
- hypothecaire ondernemingen;
- kredietverzekeraars;
- distributie-ondernemingen of filialen van distributie-ondernemingen die erkend zijn om consumentenkredieten te verstrekken;
- ondernemingen die accreditief- en kredietkaarten uitgeven.

De evolutie van het ledenbestand

FINAREF BENELUX N.V. heeft per 31.12.2008 zijn lidmaatschap bij de BVK beëindigd wegens stopzetting van haar activiteit. Naar aanleiding van de overname door fusie van FIDEXIS N.V. door BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V., heeft **FIDEXIS N.V.** per 31.12.2008 zijn lidmaatschap bij de BVK beëindigd.

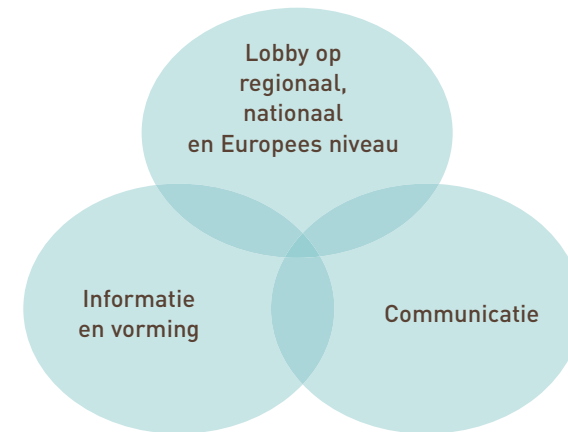
Daarnaast werden verschillende naamswijzigingen genoteerd:

FORTIS BANK N.V. maakt sinds mei 2009 deel uit van BNP Paribas, en gebruikt de merknaam **BNP Paribas Fortis**.

FORTIS INSURANCE BELGIUM N.V. is omgevormd tot **AG INSURANCE N.V.**

De dienstverlening aan de leden: Een ontmoetingspunt voor de financiële sector

Dankzij haar openheid en de verscheidenheid van haar leden vormt de BVK als vanzelfsprekend een bevoorrecht ontmoetingspunt voor de Belgische markt van de kredietverlening aan particulieren en haar waarnemers. De **kernopdrachten** van de BVK situeren zich rond drie grote assen die onderling met elkaar verwant zijn:

Informatie en vorming

Een eerste opdracht van de BVK bestaat uit het verstrekken van **informatie en vorming** aan de leden. Deze informatie heeft betrekking zowel op **technische als meer algemene aspecten** van kredietverlening aan particulieren. De hoge kwaliteit van deze informatie is een gevolg van de vrijwillige toespitsing van haar bekwaamheden op een welomschreven doelgebied.

WAT	HOE
informatie over wettelijke en reglementaire bepalingen, actualiteit, en gedetailleerde statistieken	nieuwsbrieven flashberichten vademecum website technische commissies studiedagen

WAT?

1. Informatie over actualiteit, wettelijke en reglementaire bepalingen

De BVK volgt de **politieke, economische en juridische ontwikkelingen** in de sector op de voet, en informeert de leden hierover langs diverse kanalen. In de loop van 2009 werd ruime documentatie toegezonden betreffende technische materies die van bijzonder belang zijn voor de sector waaronder bijvoorbeeld de evolutie van de maximale jaarlijkse kostenpercentages, het wetgevend kader rond groene leningen en informatie over contacten met toezichthouders, voorgedij-overheden en bevoorrechte partners.

2. Gedetailleerde statistieken

Wat betreft het **consumentenkrediet** worden de leden op de hoogte gehouden van de **maandelijkse productiecijfers** en **halfjaarlijkse productie- en omloopstatistieken** op basis van de aangiften aan de FOD Economie.

Ook voor het **hypothecaire krediet** worden **maandelijkse en driemaandelijkse productie- en omloopstatistieken** bekendgemaakt. Daarnaast werd in 2009 een nieuwe '**kredietbarometer**' ontwikkeld. Deze barometer geeft bij het begin van elke maand de tendens weer van de voorbije maand voor ongeveer 80% van de markt van hypothecaire kredieten.

Tot slot worden één keer per jaar **geindividualiseerde statistieken** (minstens één jaar oud) met betrekking tot de marktaandelen gepubliceerd.

HOE?

1. Nieuwsbrieven en flashberichten

Elektronische nieuwsbrieven en flashberichten informeren de leden over de actualiteit met betrekking tot het krediet aan particulieren en brengen hen op de hoogte van de evoluties binnen de BVK en de acties die zij onderneemt. Deze nieuwsbrieven bevatten een samenvatting van alle initiatieven, vergaderingen en activiteiten van het directiecomité, van de technische commissies en het secretariaat. Daarin wordt ook een stand van zaken gegeven van de lopende dossiers en worden diverse inlichtingen en instructies meegegeven.

2. Website

De website bestaat uit een deel dat toegankelijk is voor het **publiek** en een deel dat enkel bestemd is voor de **leden**. De website bevat onder meer de gedragsregels waaraan de sector onderworpen is.

3. Technische commissies

Diverse technische commissies staan het directiecomité bij. Samen met het directiecomité vormen zij het kloppende hart van de vereniging. Tijdens **maandelijkse vergaderingen** stellen talrijke specialisten van de leden hun bekwaamheid en tijd ten dienste van de beroepssector. Deze commissies vormen **gespecialiseerde denktanken** voor de ontwikkeling van creatieve en innovatieve voorstellen en/of oplossingen voor dagelijkse juridische of andere problemen waar de leden kunnen mee geconfronteerd worden.

4. Studiedagen

Op 20 oktober werd traditioneel de **jaarlijkse studiedag** georganiseerd in het auditorium van de NBB. Dit jaar ging andermaal ruime aandacht naar de omzetting van de **nieuwe richtlijn consumentenkrediet**. Nadat de heer Ortwin De Vlieghe toelichting gaf over het voorontwerp van wet ter omzetting van de richtlijn consumentenkrediet dat de Ministerraad eerder goedkeurde, werd een debat georganiseerd met de heren Jules Stuyck, Frédéric de Patoul en Dominique Blommaert over de thema's **reclame, adviesplicht en wijziging van lopende consumentenkredieten**.

Tevens werd ruime aandacht besteed aan de **nieuwe richtlijn betalingsdiensten** die diende omgezet te worden op 1 november 2009. De heer Luc Van Cauter gaf een uiteenzetting over het nieuwe statuut van betalingsinstellingen en de procedure om dit nieuwe statuut te bekomen. Mevrouw Anne Demelenne schetste de algemene lijnen van de wetgeving die van toepassing werd op betalingsdiensten.

Vervolgens werd dieper ingegaan op de **evolutie van de vastgoedprijzen** in België. De opinies van twee vermaarde experts, de heer Ivan Van de Cloot en de heer Philippe Janssens, werden met elkaar geconfronteerd.

Tot slot werd aandacht besteed aan de **marktevoluties** voor kredieten aan particulieren.

5. Vademecum

Tot slot stelt de BVK een uitgebreid vademecum ter beschikking van de leden, zowel wat betreft consumentenkrediet als hypothecair krediet.

Lobby op regionaal, federaal en Europees niveau

De BVK is een **erkend gesprekspartner** van de politieke en toezichhoudende overheden, van andere beroepsverenigingen en –federaties uit de financiële sector, van de consumentenorganisaties en andere stakeholders.

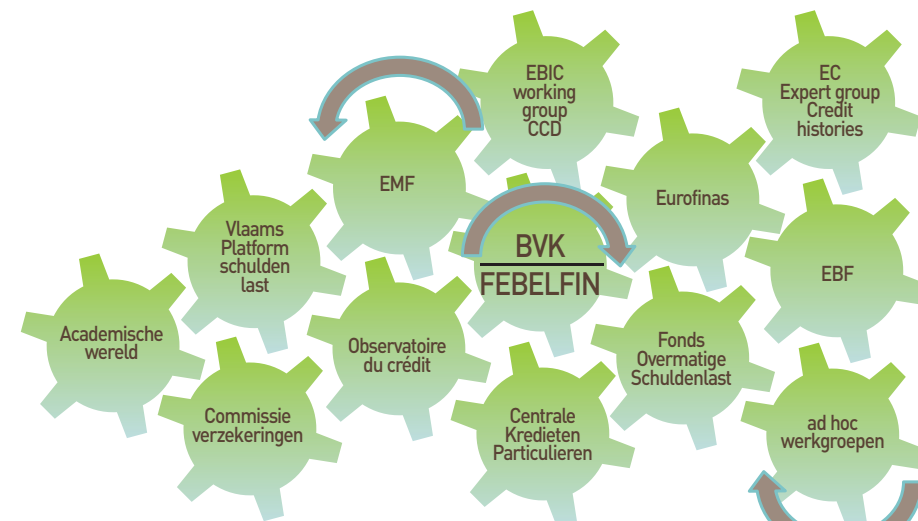
De samenwerking met andere sectororganisaties onder de koepel van **Febelfin** is daarbij een belangrijke troef. Niet alleen creëert deze samenwerking synergie en dus een absolute meerwaarde, de verdediging van een globaal sectorstandpunt dat tot stand komt in de schoot van Febelfin verhoogt de toegankelijkheid tot de politieke scène.

Naast de regelmatige contacten die zij heeft met de politieke besluitvormers en toezichhouders rond bepaalde thema's, zetelt zij op permanente basis in de **Raad voor het Verbruik**, in de **Commissie voor de Verzekeringen**, in het **Begeleidingscomité van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren** en in het **Begeleidingscomité van het Fonds ter Bestrijding van Overmatige Schuldenlast**.

Door het toenemende belang van de Europese wetgeving is de BVK ook in bijzondere mate actief op Europees vlak, als lid van **EUROFINAS** (de Europese belangenvereniging voor consumentenkrediet) en **EMF** (de Europese Hypothecaire Federatie) en stelt zij haar expertise ter beschikking bij de voorbereiding van nieuwe aanbevelingen en richtlijnen. De BVK zetelde namens EUROFINAS in de beperkte **Expert Group on Credit Histories** die de Europese Commissie in 2009 adviseerde. De BVK nam ook het voorzitterschap waar van de werkgroep die op niveau van **EBIC** de omzetting van de richtlijn consumentenkrediet begeleidde.

Op regionaal vlak is de BVK vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van de VZW **Observatoire du Crédit et de l'Endettement** en is zij lid van het **Vlaams Platform Schuldoverlast**.

Tot slot is zij vertegenwoordigd in het **Bemiddelingscollege** en in het **Begeleidingscomité van de Bemiddelingsdienst Banken-Krediet-Beleggingen**.

De Beroepsvereniging van het Krediet - BVK

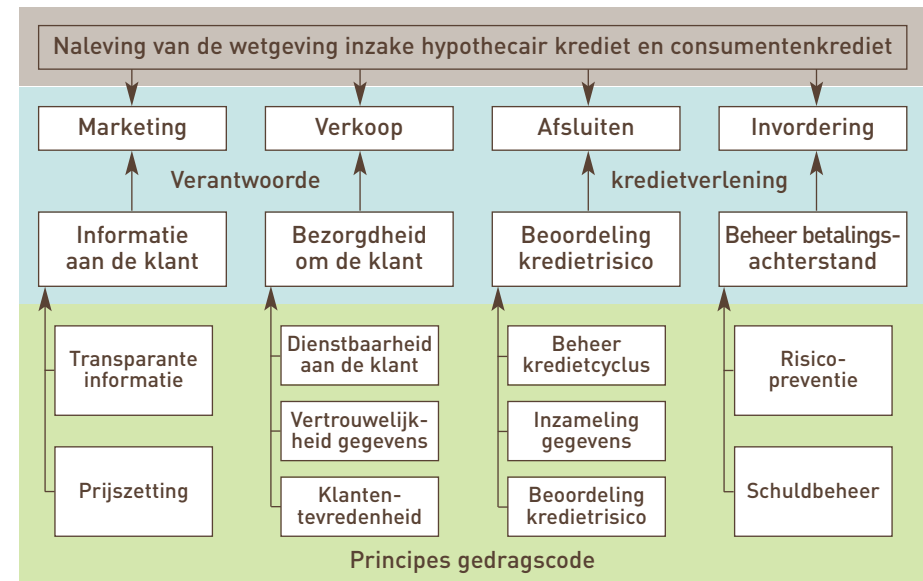
Communicatie

Transparantie is een belangrijke waarde binnen de sector. Daarom organiseert de BVK op frequente tijdstippen persconferenties en stuurt zij persberichten uit over interessante evoluties in de markt van kredieten aan particulieren. Zo werd in januari een persconferentie georganiseerd over de vraag **“Kredietverlening in economisch moeilijke tijden. Oplossing of probleem?”**. In oktober werd een persconferentie georganiseerd naar aanleiding van de afkondiging van **“10 principes voor verantwoord krediet”**. Daarnaast werden persberichten verstuurd omtrent marktevoluties. De BVK blijft een vast aanspreekpunt om duiding te geven over sectoraangelegenheden op radio en televisie, en aan de geschreven pers.

De dienstverlening aan de consument : verantwoord krediet

In 2009 werd een **nieuwe gedragscode voor verantwoorde kredietverlening** ontwikkeld die bestaat uit tien principes die de hele kredietcyclus dekken, gaande van het eerste contact met de cliënt tot het beheer van eventuele betalingsachterstand. Het doel is klanten ondubbelzinnig te informeren en te begeleiden, de kredietwaardigheid van klanten te onderzoeken en wanbetalingen te voorkomen en beheeren. Hiermee wil de sector een concrete en wezenlijke bijdrage leveren tot het herstel van het vertrouwen van de cliënt in zijn financiële dienstverlener. De BVK heeft er zich toe geëngageerd om in het kader van Febelfin middels haar overleg- en beslissingsorganen haar leden permanent te stimuleren om de code op het terrein waar te maken.

Als sectororganisatie vervult de BVK tevens een **informatieve** rol ten aanzien van de consument als aanvulling op de informerende taak van elke kredietgever. De website verschaft daarom verduidelijking over de belangrijke stappen bij het aangaan van een krediet, over borgstelling, fiscale voordelen, enz. In het kader van de strijd tegen schuldoverlast wordt ook een instrument ter beschikking gesteld om gezinnen te helpen bij hun budgetbeheer. Dit moet de consument toelaten om weloverwogen beslissingen te nemen en om zijn kennis over alle fasen van de kredietverlening te versterken.

Daarnaast zijn de leden van de BVK gebonden door een **gedragscode** met betrekking tot de **precontractuele fase voor hypothecaire kredieten**. Deze gedragscode strekt ertoe om de consument op een correcte en uniforme wijze te informeren over de voorwaarden van hypothecaire kredieten, zodat hij makkelijker de beste aanbiedingen kan vergelijken.

22

Verslag van de Voorzitter
van het Directiecomité

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité

2009 was een bijzonder jaar voor onze sector. De zwaarste financiële crisis sedert 80 jaar heeft de wereld getroffen. De financiële sector is grondig gewijzigd en er zullen nog heel wat naweën volgen, zowel op economisch als op politiek vlak. De financiële sector zal in de komende jaren verder van uitzicht veranderen. De overheid heeft haar rol geherdefinieerd. Het toezicht op de sector wordt hertekend en de Europese invloed zal aan belang winnen.

In deze periode van economische crisis kwam **het spanningsveld** tussen kredietverlening en schuldoverlast meer dan ooit op de voorgrond. Vrees voor kredietschaarste gaf aanleiding tot krantenkoppen als "Strenger optreden als banken geen krediet verlenen". Maar evenzeer lazen we titels als: "Belg leeft meer dan ooit op krediet". Tijdens onze persconferentie van januari 2009 stelden we luidop de vraag of kredietverlening in economisch moeilijke tijden een oplossing of een probleem is? Het was een oproep tot evenwicht en tot het doorbreken van stereotiep denken.

De sector heeft permanent een **dubbele bekommernis**: enerzijds het aanbieden van kredietproducten aan particulieren, een belangrijke groeifactor voor onze economie, en anderzijds de preventie en bestrijding van overmatige schuldenlast. De noodzaak tot het bewaken en bewaren van dit delicate **evenwicht** heeft onze beroepsvereniging ertoe aangezet om samen met de leden een **gedragscode voor verantwoorde kredietverlening** te ontwikkelen. De gedragscode bestaat uit tien principes die de hele kredietcyclus dekken, gaande van het eerste contact met de cliënt tot het beheer van een eventuele betalingsachterstand. Het doel is klanten ondubbelzinnig te informeren en te begeleiden, de kredietwaardigheid van klanten te onderzoeken en wanbetalingen te voorkomen en te beheren.

Verslag van de Voorzitter van het Directiecomité

Met dit initiatief heeft de sector een concrete en wezenlijke bijdrage willen leveren tot het **herstel van het vertrouwen** van de cliënt in zijn financiële dienstverlener. Maar deze gedragscode is slechts het begin. Het is een norm waaraan het dagelijkse handelen van de kredietgever moet worden getoetst. Dit vereist een permanente zorg en opvolging door de leden. Als beroepsvereniging hebben wij het engagement genomen om binnen Febelfin door middel van onze structuren, onze overlegorganen en onze beslissingsorganen, onze leden permanent te stimuleren om deze principes van verantwoorde kredietverlening op het terrein waar te maken. Met de steun van de Commissie voor het Bank-, Financier- en Assurantiewezen zal onze beroepsvereniging samen met de leden er verder naar streven om de tussenpersonen te overtuigen deze principes eveneens na te leven.

In 2009 werden binnen de sector heel wat inspanningen geleverd in het kader van de omzetting van de **nieuwe richtlijn consumentenkrediet**. Met de regering en de consumentenvertegenwoordigers werd overleg aangegaan om tot een snelle omzetting te kunnen komen. Die snelheid is belangrijk om over een voldoende lange termijn voor de implementatie van de nieuwe regels te beschikken. Het is te betreuren dat tot nog toe in het ontwerp van wet geen redelijke overgangsbepalingen werden voorzien. Daarom zullen wij blijven hameren op deze noodzaak, zoniet dreigt midden volgend jaar een chaos te ontstaan.

In het algemeen is het vooral belangrijk dat de beide doelstellingen van deze richtlijn kunnen verwezenlijkt worden: niet alleen een bijkomende **bescherming van de consument**, maar ook een **level playing field** tussen kredietgevers. Het zou een gemiste kans zijn indien de overheid enkel zou focussen op meer beschermingsmaatregelen voor de consument, waarvan sommige zelfs eerder een nadelig effect dreigen te hebben ten aanzien van de consument.

Tijdens onze jaarlijkse studiedag werd het advies gevraagd van enkele eminente rechtsgeleerden over de verbodsbepalingen op lopende consumentenkredietovereenkomsten te wijzigen. Er bleek een opmerkelijke consensus tussen de rechtsgeleerden te bestaan over het feit dat sommige verbodsbepalingen, hoewel misschien destijds goed bedoeld om de consument te beschermen, in feite te verregaand zijn en zouden moeten herzien worden.

Dat deze richtlijn dient omgezet te worden op een ogenblik dat derivaten van kredietproducten aan de basis lijken te liggen van een wereldwijde economische crisis, verhoogt eveneens het risico op ondoordachte maatregelen waarbij het kind met het badwater dreigt weggegooid te worden. Als sectororganisatie moeten wij het tot onze opdracht blijven rekenen om in al onze contacten met de overheid en andere gesprekspartners de realiteit te benadrukken. Die realiteit is dat in België op een **kwaliteitsvolle manier kredieten worden verstrekt** en dat de Belg in een Europese vergelijking met mate omspringt met kredieten.

In 2009 werd op vraag van de overheid meegewerkt aan de totstandkoming van de **'groene lening' met intrestbonificatie**. De voorbije jaren had de sector reeds gesuggered dat het fiscaal aftrekbaar maken van intresten voor milieuvriendelijke investeringen niet alleen positief zou zijn voor de consumenten, maar ook voor de hele economie. Dit product gaat echter nog verder door bijkomend te voorzien in een intrestbonificatie van 1,5%. Het wijst op een vertrouwen dat de overheid in de sector en haar diensten wil stellen. Op een paar maanden tijd werden enkele duizenden contracten gesloten. Dat zijn er meer dan de voorbije jaren werden afgesloten via het Fonds voor de Reductie van de Globale Energiekost. De overheid en de sector kunnen beter samenwerken om een zo groot mogelijke groep consumenten te bereiken, in plaats van schaarse overheidsmiddelen aan te wenden om elkaar te beconcurreren.

Ook bij de totstandkoming van het wettelijk kader van een innovatief concept als de 'groene lening', botste de zoektocht naar een consumentvriendelijk product voortdurend op de beperkingen van de wet op het consumentenkrediet. Consumenten die hun investering willen terugbetalen a rato van hun maandelijkse energiebesparing worden bijvoorbeeld gehinderd door de maximale terugbetalingstermijnen voor consumentenkredieten. Consumentenbescherming wordt niet steeds bereikt door een aantal technische regels, die bovendien soms zelfs contraproductief zijn.

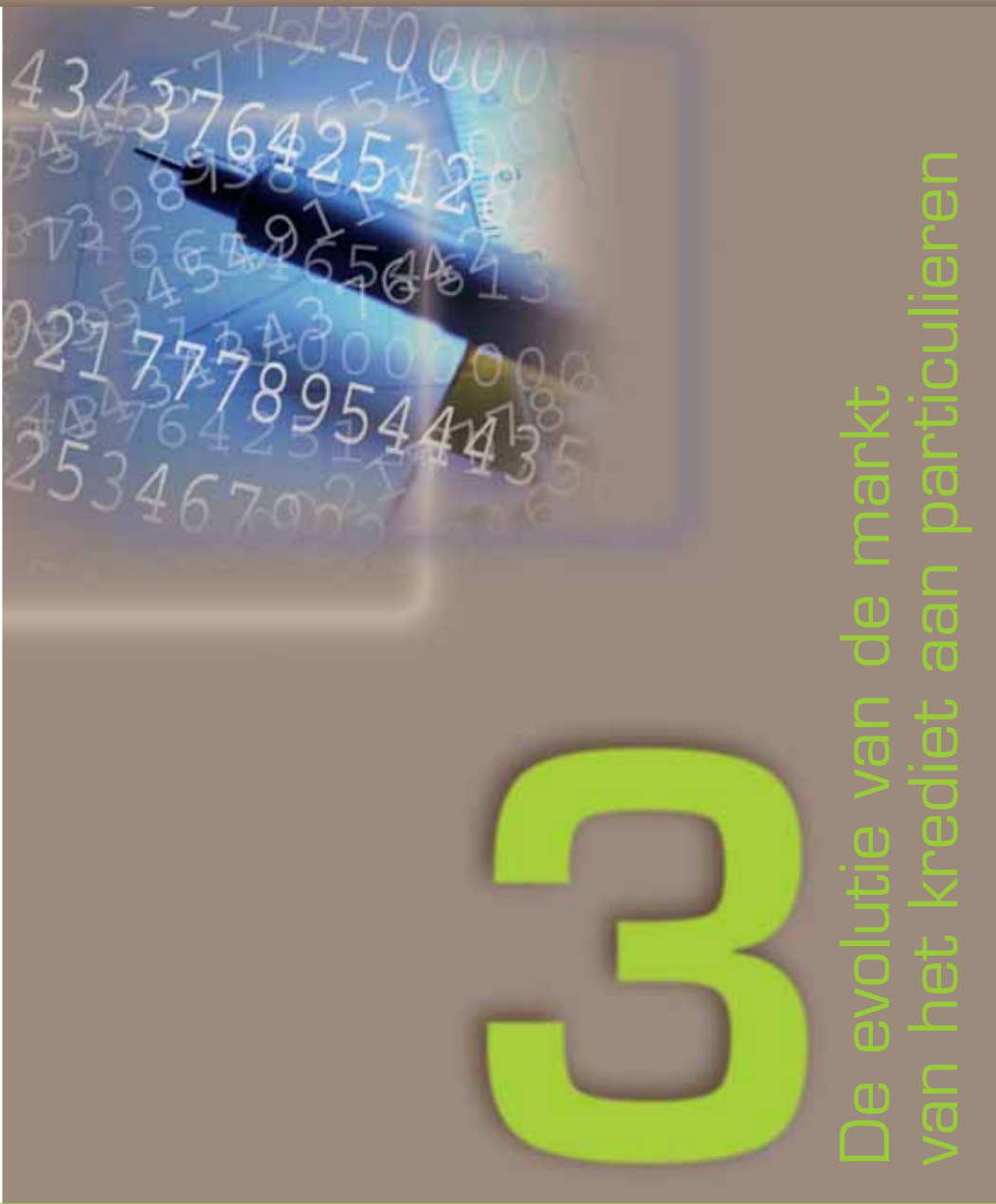
Dat leidt tot de **conclusie** : belangrijker dan die technische beschermingsregels is de werkelijke intentie van de kredietgever om zich te bekommeren over de consument. Dat kan niet zomaar vastgelegd worden in de wet, maar kan wel het voorwerp uitmaken van een engagement zoals vastgelegd in onze tien sectorprincipes. De sector hoopt dat de overheid hiermee rekening zal willen houden bij de aanpassing van de wettelijk kaders voor consumentenkrediet én hypothecair krediet.

Deze punten zullen evenwel slechts kunnen gerealiseerd worden door de toewijding en de inzet van ons secretariaat. Ik wil dan ook een bijzonder woord van dank richten aan onze secretaris-generaal, Piet Van Baeveghem, en de toegewijde equipe met Sandrine Clerckx, Christa Vanhoutte, Jo T'Jampens en Frans Meel.

PHILIPPE VAN HELLEMONT
Voorzitter van het Directiecomité

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

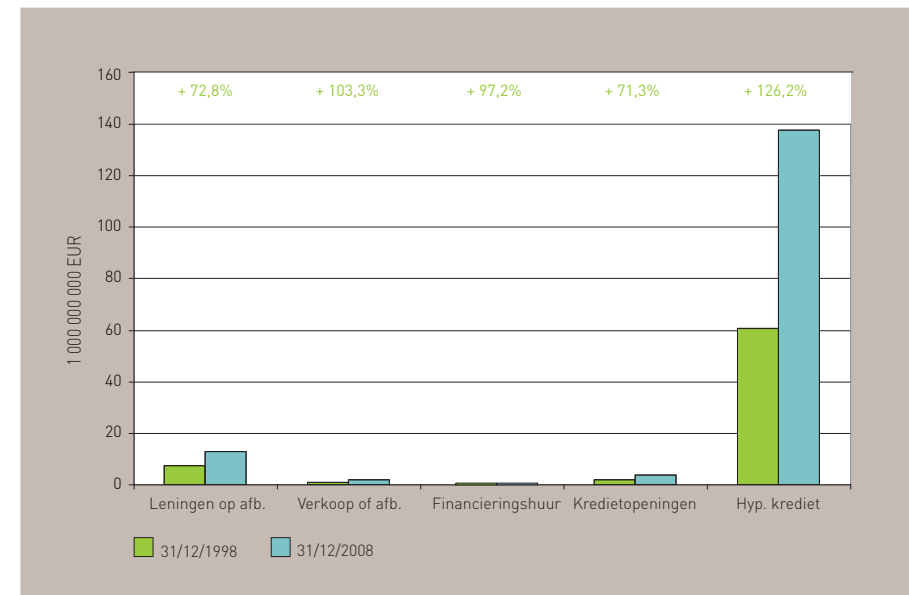
Situatieschets

Eind 2008 waren er in België **7,9 miljoen kredietovereenkomsten in omloop** voor particulieren, consumentenkredieten en hypothecaire kredieten samengeteld. Iets meer dan **56% van de meerderjarige bevolking** heeft daarmee minstens één consumenten- of hypothecair krediet. Dit is een stijging met 4% op 5 jaar tijd. In de groep van 35- tot 44-jarigen heeft tot 81% een krediet lopen.

Grafiek 1

BRON : NBB, CBFA, ADSEI (100% VAN DE MARKT)

Evolutie van de portefeuille inzake krediet aan particulieren in de voorbije 10 jaar

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Uitgedrukt in Euro is de portefeuille inzake hypothecair krediet (137 miljard einde 2008) zeven maal zo groot als de portefeuille inzake consumentenkrediet (19,6 miljard). Het valt eveneens op dat de **groei van het hypothecaire krediet (+126% op 10 jaar) veel hoger ligt dan deze van het consumentenkrediet (+75%)**. Nog vermelden dat de inflatie over diezelfde periode ongeveer 25% bedroeg, en het beschikbaar inkomen van de Belgische gezinnen in 2008 zo'n 42% hoger lag dan 1998.

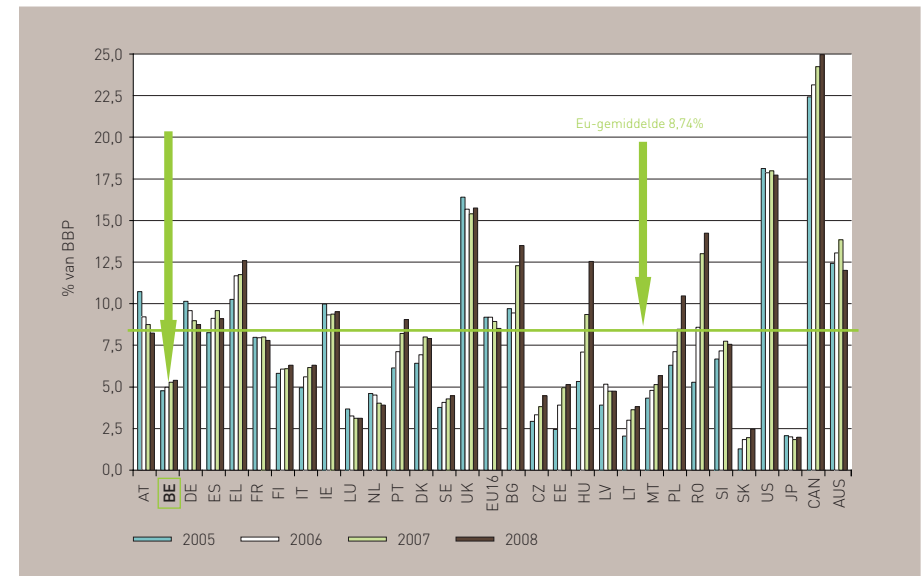
Deze Belgische markt cijfers tonen aan dat zowel het hypothecair krediet als het consumentenkrediet **van groot belang blijven voor de economie en voor de consumenten**, die er hun projecten mee kunnen realiseren. Zeker in deze tijden van economische terugval kan krediet een middel vormen om een extra stimulans te geven aan de economie.

Wanneer we echter de **vergelijking met andere Europese landen** maken, blijkt toch dat België sinds vele jaren achterop hinkt op vlak van kredietverlening. Zowel wat het consumentenkrediet als het hypothecaire krediet betreft, is het krediet per hoofd van de bevolking op dit ogenblik **lager dan in een groot deel van de landen van het Europa van de 15**. Ook een Europese vergelijking op basis van de omloop aan consumentenkrediet als percentage van het jaarlijkse BBP leidt tot de vaststelling dat **België met moeite de middenmoot haalt**.

Grafiek 2

BRON: ECRI

Omloop inzake consumentenkrediet als percentage van het jaarlijks BBP

De Belgische wetgeving behoort tot de strengste van Europa en in de context van de hoger vermelde cijfers is het dan ook van essentieel belang dat de Belgische overheid er bij de nakende omzetting van de Europese richtlijn inzake consumentenkrediet over waakt dat de wetgeving niet tot concurrentievervalsing leidt en de kredietgevers op zijn grondgebied niet benadeeld worden ten opzichte van instellingen die krediet verstrekken vanuit het buitenland.

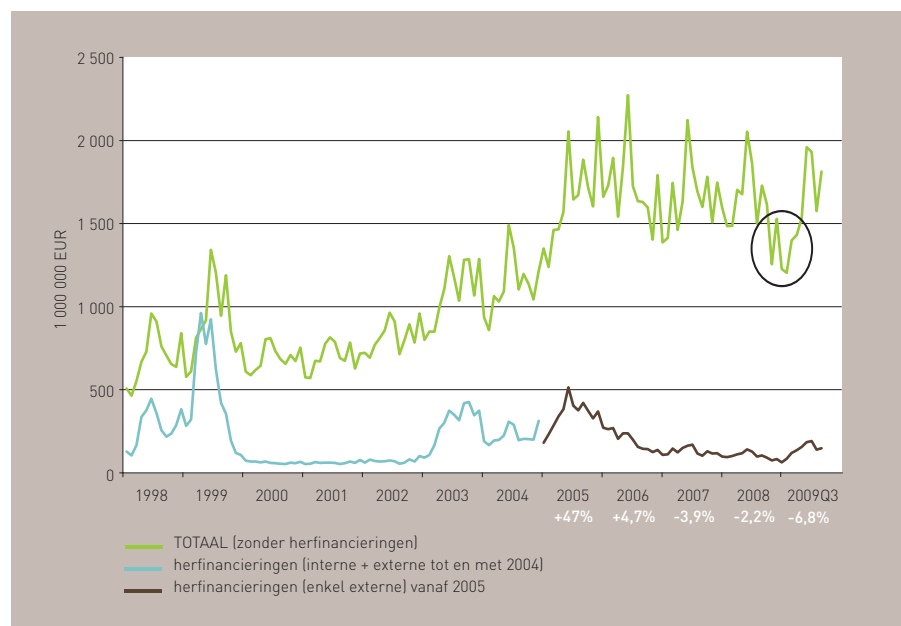
De markt van het hypothecaire krediet

Evolutie van de kredietactiviteit en de gemiddelde bedragen

Grafiek 1

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Productie – herfinancieringen versus realisaties zonder herfinancieringen (in miljoenen EUR)

Om een reëel beeld van de markt van het hypothecaire krediet te krijgen, worden de herfinancieringen best uit de productiecijfers gehaald, wat in grafiek 1 is gebeurd. Het belang van die **herfinancieringen** is na een verdere terugval in 2008 (slechts 1 op 10 verrichtingen) door de sterk dalende rentevoeten **opnieuw iets toegenomen in 2009** (1 op 7 verrichtingen). In 2005 was echter bijna de helft en in 2006 nog bijna één op de vier verrichtingen een herfinanciering.

Na het uitzonderlijke jaar 2005, waarin de waarde van de **productie buiten herfinancieringen** met 47% was toegenomen ten opzichte van 2004, steeg de productie in 2006 nog nauwelijks met één tiende daarvan. In 2007 viel de productie in bedrag zelfs met bijna 4% terug ten opzichte van 2006, ondanks een betere tweede jaarhelft. 2008 startte nog hoopvol, met positieve cijfers ten opzichte van 2007 in het 1ste en 2de trimester. Maar, mede ingevolge een tegenvallend laatste trimester [-13% in toegekende bedragen en -5,5% in aantal nieuwe contracten], zag het **totaalplaatje voor 2008** er **negatief** uit, met een daling van -2,2% in toegekende bedragen. In het eerste trimester van 2009, liet de economische crisis zich volop voelen. **De situatie herstelde zich geleidelijk** in de loop van de daarop volgende maanden en het **3de trimester van 2009** kon **weer aanknopen met positieve cijfers**.

Tabel 1

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Evolutie van de productie ten opzichte van het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Trimester	Evolutie in aantal contracten	Evolutie in verstrekte bedragen
Q 1 2007	-16,46%	-14,10%
Q 2 2007	-8,96%	-7,89%
Q 3 2007	+0,92%	+2,80%
Q 4 2007	+4,30%	+5,15%
Q 1 2008	+0,02%	+0,53%
Q 2 2008	+5,14%	+4,19%
Q 3 2008	+1,65%	-0,72%
Q 4 2008	-5,59%	-12,75%
Q 1 2009	-7,64%	-16,37%
Q 2 2009	-0,71%	-9,39%
Q 3 2009	+12,17%	+4,52%

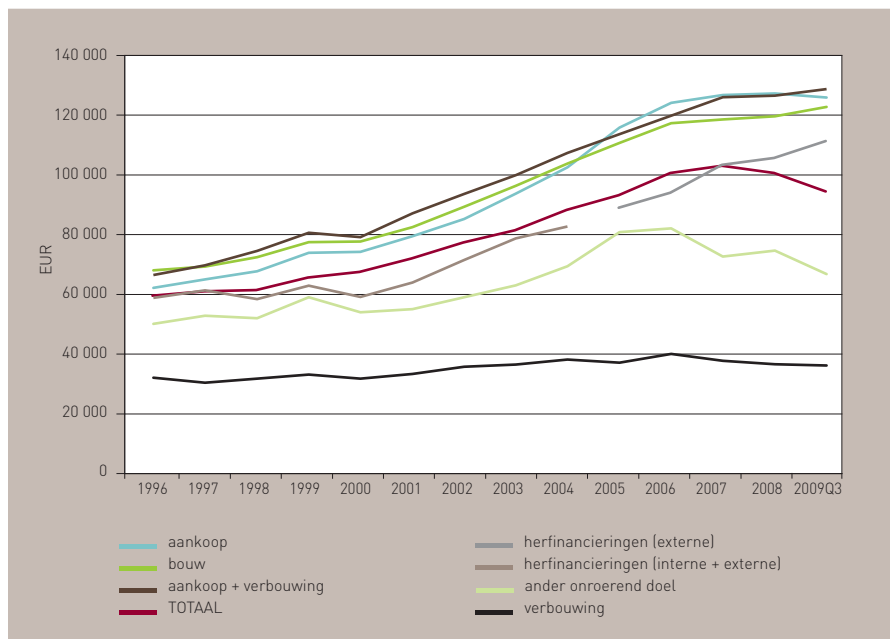
De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Na een terugval in het laatste trimester 2008 en een dieptepunt in het 1ste trimester 2009 groeit dus geleidelijk weer **hoop op verbetering**. Het feit dat het aantal kredietaanvragen in het 2de en het 3de trimester van 2009 weer hoger lag dan in de overeenstemmende trimesters van 2008 vormt alvast een positief voorteken.

Grafiek 2

BRON: BVK

Gemiddelde bedrag van de verstrekte hypothecaire kredieten

De **stijging van de productie** in bedrag die **in het verleden** kon vastgesteld worden, was niet zozeer **het gevolg van de toename van** het aantal kredieten dan wel van **het gemiddelde bedrag per krediet**. Het *gemiddelde bedrag* per lening is, voor alle toegekende hypothecaire kredieten samen, immers geëvolueerd van ongeveer 65.000€ in 1999 tot ongeveer 92.500€ midden 2009, hetzij een stijging met 43% (zie grafiek 2), met een hoogtepunt in 2007, toen het gemiddelde bedrag meer dan 102.000€ bedroeg.

Vanaf 2006 doet zich een trendbreuk voor. Terwijl in de voorgaande jaren het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning min of meer de vastgoedprijzen volgde (zie grafiek 3), **neemt de stijging van het gemiddelde bedrag duidelijk af vanaf 2006**, terwijl de huisprijzen blijven stijgen. In de daaropvolgende jaren vlakt het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning verder af. Er lijkt een plafond te zijn bereikt dat om en bij de 125.000€ schommelt. De discrepantie tussen de stijging van de woningprijzen en het gemiddelde ontleende bedrag voor de aankoop van een woning wordt steeds groter (zie rode pijl in grafiek 3 hierna).

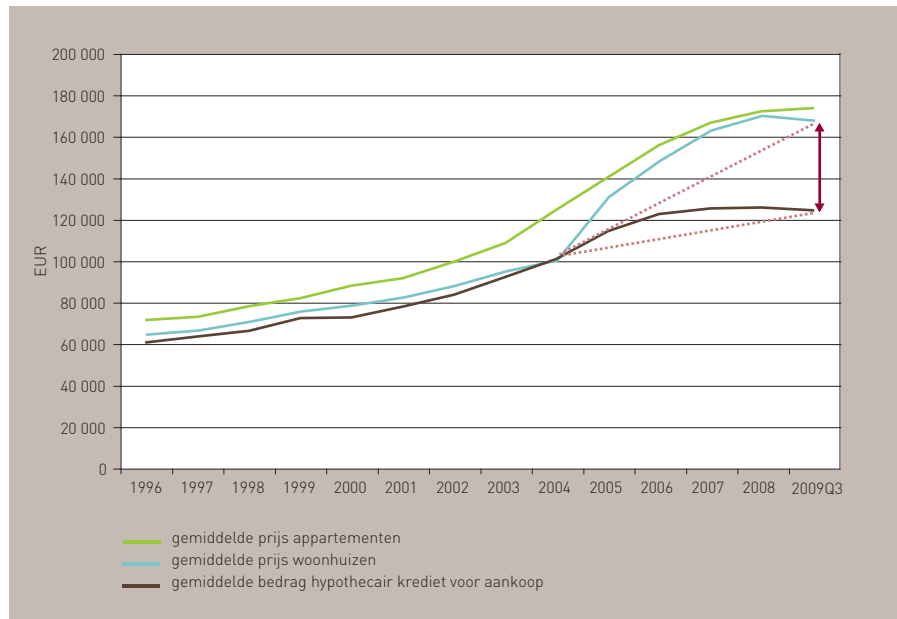
In het derde trimester van 2008 was het gemiddelde bedrag van de "aankopen" tot bijna 129.000€ gestegen, maar in het 4de trimester van 2008 en het **1ste trimester van 2009 viel dit terug tot ongeveer 122.000€**, een duidelijk **gevolg van de economische crisis**. Sindsdien volgde opnieuw een geleidelijke stijging en bereikte het gemiddelde bedrag van de kredieten voor de aankoop van een woning terug ongeveer **128.500€ in het derde trimester van 2009**, wat voor de eerste negen maanden samen een gemiddeld bedrag betekent van ongeveer 125.000€.

Grafiek 3

BRON: BVK (KREDIET) EN FOD ECONOMIE (VASTGOEDMARKT)

Vastgoedmarkt en hypothecair krediet : gemiddelde bedragen

Opsplitsing van de productie volgens bestemming

Sinds 2005 worden de "herfinancieringen", in ruime zin, uit de statistieken gehouden. Er kunnen zich inderdaad drie mogelijke gevallen voordoen wanneer een klant zijn rentevoet ingevolge een voldoende grote daling van de referentie-indexen wenst te herzien :

- de "externe" herfinanciering (andere kredietgever en dus nieuw contract)
- de "interne" herfinanciering (zelfde kredietgever, maar nieuw contract)
- de rente-onderhandelingen (zelfde kredietgever, maar bijvoegsel bij het oorspronkelijke contract)

Ook in 2008 nam het aandeel van de externe herfinancieringen in de productie nog verder af. Over gans 2008 bekeken was op iedere 10 kredieten die verstrekt werden nog slechts 1 herfinanciering. Maar samen met de financiële crisis kenden de rentevoeten een historische daling. Hierdoor is het aantal herfinancieringen in de loop van 2009 opnieuw licht gestegen, alhoewel het met 1 op de 7 verrichtingen nog enigszins binnen de perken blijft. De meeste kredieten werden immers reeds geherfinancierd tijdens de grote herfinancieringsgolf van 2005, toen omzeggens één op de twee verrichtingen een herfinanciering betrof.

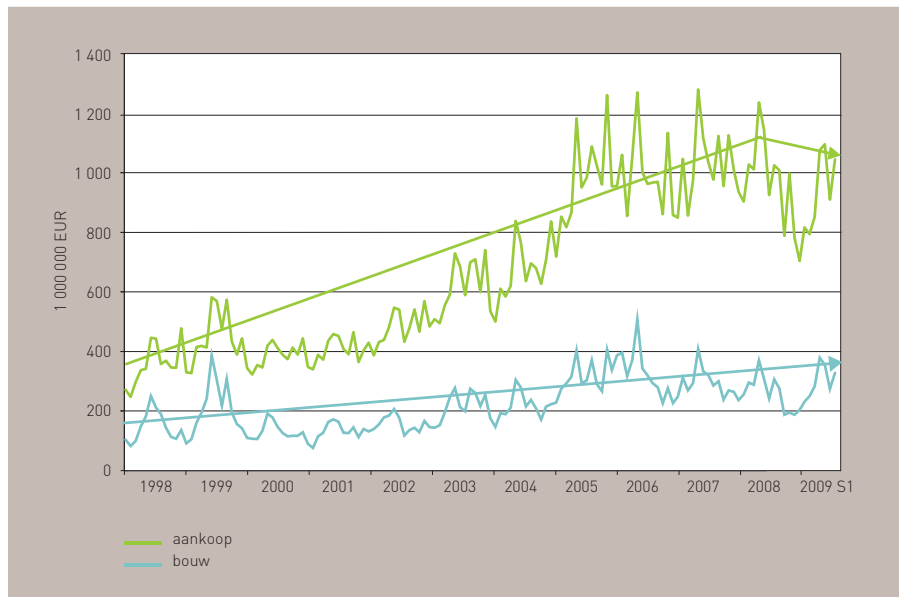
Wat de "echte" activiteit (buiten herfinancieringen) in de eerste negen maanden van 2009 betreft, blijkt dat **58% van de verstrekte kredietbedragen** bedoeld was voor de **aankoop van een onroerend goed, terwijl** goed **18%** bedoeld was voor de bouw van een woning. De overige bestemmingen zijn de verbouwing, al dan niet samen met een aankoop (20%), en de andere onroerende bestemmingen zoals de aankoop van bouwgrond (4%).

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 4

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens bestemming :
rubrieken aankoop en bouw (in miljoenen EUR)

Grafiek 4 is gewijd aan de twee belangrijkste bestemmingen, namelijk de aankoop en de bouw. Daaruit blijkt dat de aankoop steeds de bouw overtreft, en er **algemeen genomen 3,3 x meer leningen voor de aankoop dan voor de bouw** van een woning worden verstrekt. Maar ook dat, bij het uitbreken van de crisis, het volume aan kredieten voor de aankoop van een woning een grotere inzinking kende dan dat voor de bouw van een woning, hetgeen wellicht mee te wijten is aan de regeringsmaatregelen ter stimulering van de bouw en het grotere gemak om een aankoop uit te stellen.

Sinds begin 2008 gaat het **marktaandeel van de renovatiekredieten in stijgende lijn** : van minder dan 20% eind 2007 tot **meer dan 30% in het 3de trimester van 2009** (zie tabel 2). Dit gaat vooral ten koste van het aandeel van de kredieten voor de aankoop van een woning. Blijkbaar opteren steeds meer consumenten voor de aanpassing van hun bestaande woning aan hun wensen, eerder dan op zoek te gaan naar een nieuwe woning. Het marktaandeel van de bouw kredieten blijft stabiel rond de 13%.

Tabel 2

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens bestemming

HYP KREDIET splitsing volgens bestemming	Aankoop	Bouw	Verbouwing	Aankoop + verbouwing	Ander onroerend doel	Herfinancieringen (externe)	TOTAAL
in bedrag							
2007Q4	60,10%	15,28%	6,92%	7,70%	4,16%	5,84%	100,00%
2008Q1	59,53%	15,96%	7,59%	7,78%	4,12%	5,01%	100,00%
2008Q2	57,09%	16,75%	8,99%	7,43%	4,22%	5,53%	100,00%
2008Q3	57,79%	16,13%	8,64%	7,50%	4,76%	5,18%	100,00%
2008Q4	61,10%	14,59%	9,02%	6,58%	4,41%	4,30%	100,00%
2009Q1	57,30%	15,71%	10,17%	6,76%	4,69%	5,38%	100,00%
2009Q2	51,05%	17,23%	12,34%	7,26%	4,15%	7,97%	100,00%
2009Q3	53,19%	16,82%	11,35%	6,94%	4,22%	7,48%	100,00%
in aantal contracten							
2007Q4	49,27%	13,16%	19,45%	6,16%	6,29%	5,66%	100,00%
2008Q1	48,44%	13,60%	20,98%	6,04%	5,80%	5,14%	100,00%
2008Q2	44,42%	14,15%	24,31%	5,99%	5,93%	5,20%	100,00%
2008Q3	45,54%	13,64%	23,96%	6,07%	6,05%	4,74%	100,00%
2008Q4	47,37%	11,85%	25,76%	5,13%	5,84%	4,06%	100,00%
2009Q1	43,90%	12,64%	26,74%	5,15%	6,48%	5,09%	100,00%
2009Q2	37,51%	12,91%	31,56%	5,31%	6,14%	6,57%	100,00%
2009Q3	39,59%	12,73%	30,79%	4,92%	5,83%	6,13%	100,00%

Opsplitsing van de productie volgens type rentevoet

Tot 1999 kenden de kredieten met onvoorwaardelijk vaste rentevoet een steile opgang (meer dan 7 contracten op 10).

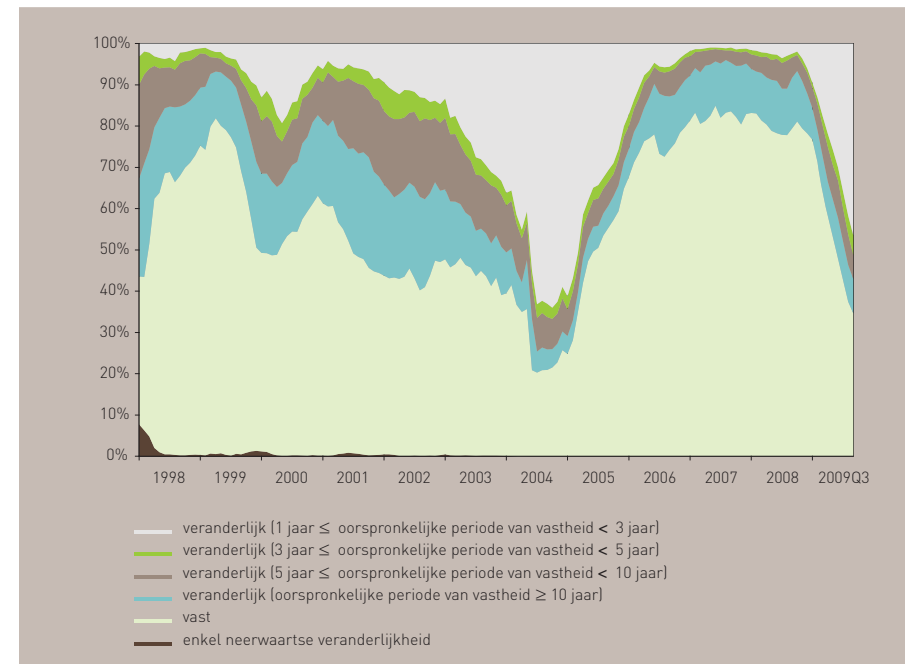
In de daarop volgende jaren liep het marktaandeel van de vaste rentevoeten, onder meer ingevolge de evolutie van de rentecurve, steeds verder terug. Dit gebeurde ten voordele van de jaarlijks veranderlijke rentevoet, waarvoor in oktober 2004 in twee op de drie toegekende contracten werd geopteerd.

Ingevolge de stijging van de rentevoeten en de kleine spanning tussen variabele en vaste rentevoet sloeg begin 2005 de tendens weer om, met een heropleving van de kredieten met vaste rentevoet. Het marktaandeel van de hypothecaire kredieten met **vaste rentevoet bereikte in 2007 meer dan 85%**, het hoogste percentage in 10 jaar. Samen met de kredieten die een aanvankelijke periode van vastheid van 10 jaar of meer kennen, namen ze zelfs omzeggens 96% van de verstrekte kredieten voor hun rekening. Het marktaandeel van de **kredieten met veranderlijke rentevoet op één jaar** viel terug van 50% in 2004 naar **nog nauwelijks 1,7% in 2007**.

Grafiek 5

BRON : BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de productie volgens type rentevoet (in percentage)

Ook in 2008 blijft de vaste rentevoet oppermachtig, maar toch zien we dat het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet begint te stijgen, weliswaar eerst nog in beperkte mate (van 1,8% begin 2008 naar 3,6% eind 2008). Maar **vanaf 2009**, mede door de zeer lage korte-termijnrente en de daaruit voortvloeiende daling van de jaarlijks veranderlijke rentevoeten, **neemt het marktaandeel van de nieuwe kredieten met jaarlijks veranderlijke rentevoet spectaculair toe**, van ± 13% begin 2009 tot meer dan 36% in het derde kwartaal van 2009. Voor de volledigheid moet in dit verband vermeld worden dat het risico op latere rentestijgingen voor de consument wordt beperkt door de wettelijk voorziene caps en het feit dat in de eerste drie jaar van het krediet de rente met maximum 1% per jaar mag stijgen.

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Tabel 3

BRON: BVK (90% VAN DE MARKT)

Opsplitsing van de nieuwe hypothecaire kredieten volgens soort rentevoet

HYP KREDIET splitsing volgens rentevoet	Vast	Enkel neerwaartse veranderlijkheid	Veranderlijk (1 jaar < = oorspronkelijke periode van vastheid < 3 jaar)	Veranderlijk (3 jaar < = oorspronkelijke periode van vastheid < 5 jaar)	Veranderlijk (5 jaar < = oorspronkelijke periode van vastheid < 10 jaar)	Veranderlijk (oorspronkelijke periode van vastheid > = 10 jaar)	TOTAAL
in bedrag							
2008Q1	82,53%	0,00%	1,83%	1,10%	3,73%	10,81%	100,00%
2008Q2	79,08%	0,00%	2,54%	1,09%	5,10%	12,18%	100,00%
2008Q3	78,36%	0,00%	3,01%	1,09%	5,93%	11,61%	100,00%
2008Q4	79,60%	0,00%	3,87%	1,00%	4,41%	11,12%	100,00%
2009Q1	70,31%	0,00%	13,62%	1,68%	6,32%	8,07%	100,00%
2009Q2	52,33%	0,00%	26,37%	3,34%	8,65%	9,30%	100,00%
2009Q3	38,34%	0,00%	41,20%	4,47%	7,04%	8,95%	100,00%
in aantal contracten							
2008Q1	84,96%	0,00%	1,79%	0,91%	3,26%	9,08%	100,00%
2008Q2	82,72%	0,00%	2,16%	0,87%	4,16%	10,09%	100,00%
2008Q3	82,51%	0,00%	2,44%	0,80%	4,88%	9,36%	100,00%
2008Q4	82,70%	0,00%	3,67%	0,90%	3,89%	8,84%	100,00%
2009Q1	72,76%	0,00%	13,15%	2,05%	5,50%	6,54%	100,00%
2009Q2	57,93%	0,00%	24,17%	3,75%	7,06%	7,09%	100,00%
2009Q3	46,69%	0,00%	36,05%	5,06%	5,46%	6,73%	100,00%

De markt van het consumentenkrediet

Het consumentenkrediet in zijn geheel

Alvorens de afzonderlijke analyse van de verrichtingen op afbetaling¹ enerzijds en de kredietopeningen anderzijds aan te vatten, is het nuttig hun respectieve aandeel in het consumentenkrediet te verduidelijken: de **kredietopeningen**, die enkel afgaand op het aantal lopende contracten (7 op de 10) de meerderheid blijken uit te maken, vertegenwoordigden in het voorbije decennium **steeds minder dan één vijfde van het totale verschuldigde saldo**. Deze discrepantie kan verklaard worden door het feit dat de opgenomen bedragen in het kader van kredietopeningen kleiner zijn dan bij verrichtingen op afbetaling. Hierbij mag men bovendien niet vergeten dat talrijke kredietopeningen, ondanks het feit dat ze boekhoudkundig in de portefeuille zijn opgenomen, weinig of niet gebruikt worden.

¹ De verrichtingen op afbetaling omvatten de leningen op afbetaling, de verkopen op afbetaling en de financieringshuur (deze laatste kredietvorm is echter volledig bijkomstig geworden).

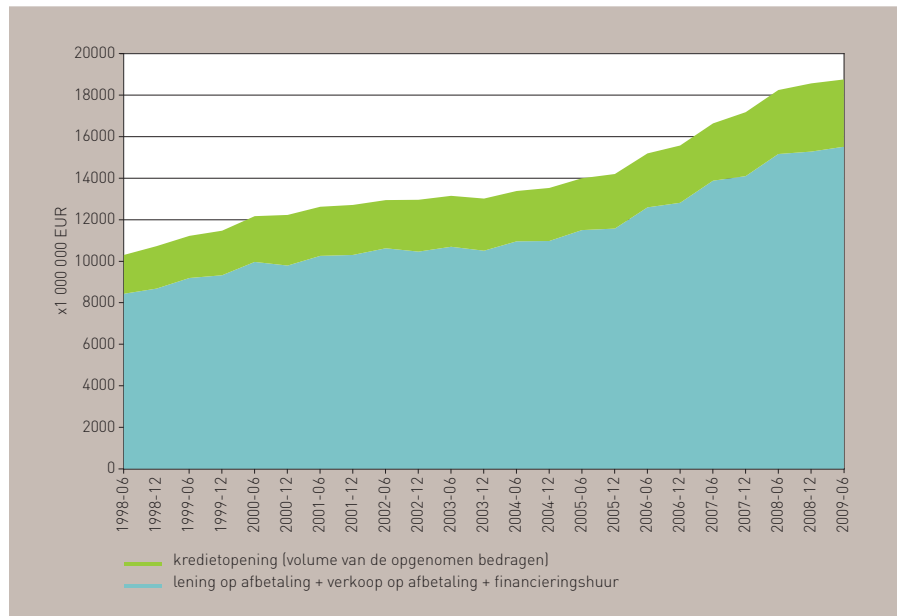

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Grafiek 1

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

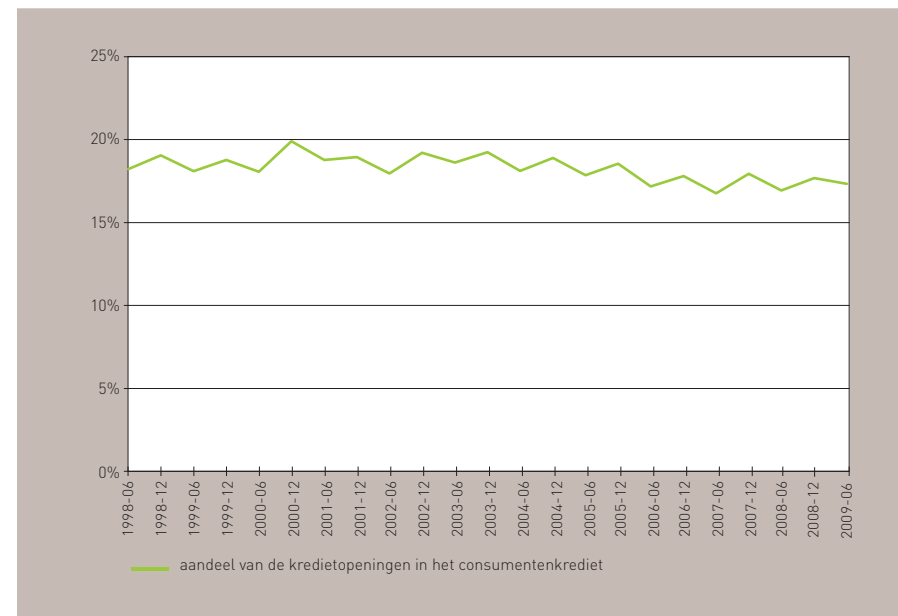
De omloop inzake "consumentenkrediet" in bedragen

Grafiek 2

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Aandeel van de kredietopeningen in het consumentenkrediet

Meer nog, het aandeel van de kredietopeningen in het consumentenkrediet is uiterst stabiel en bleef de afgelopen 10 jaar steeds onder de grens van 20% (grafiek 2). Het bedroeg in de afgelopen 10 jaar meer bepaald gemiddeld 18,2%. **In het eerste halfjaar 2009 is het aandeel van de kredietopeningen zelfs teruggevallen tot net boven de 17%.**

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

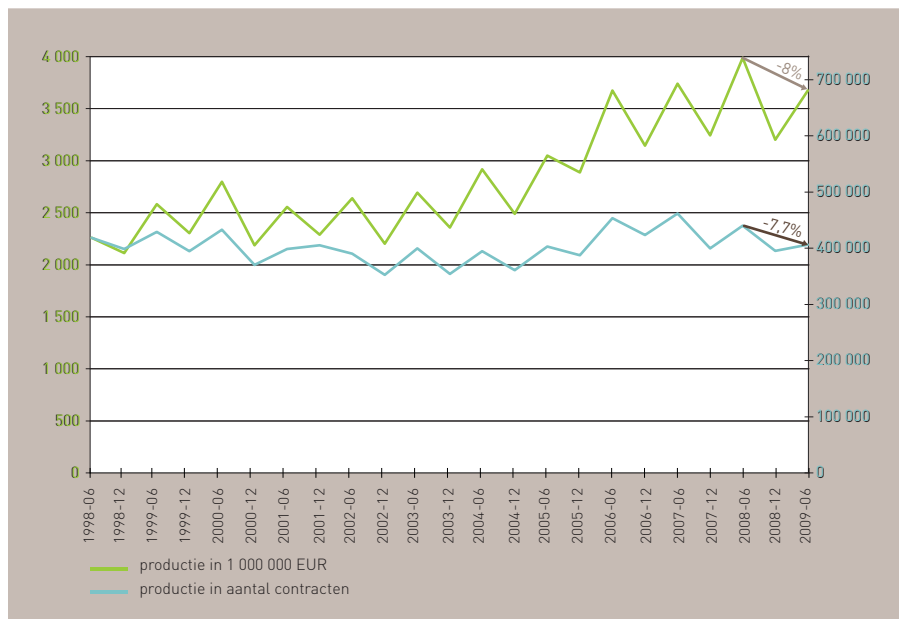
De verrichtingen op afbetaling

Wat de verstrekte bedragen van de verrichtingen op afbetaling betreft, geeft grafiek 3 duidelijk aan dat het **tweede semester** van ieder jaar traditioneel een **kleinere productie** vertoont **dan het eerste**. Dit is **in hoofdzaak te wijten aan** de financieringen van nieuwe voertuigen, aangezien het belangrijkste **autosalon** van België in het begin van het kalenderjaar plaatsvindt.

Grafiek 3

BRON: BVK (96% VAN DE MARKT)

Productie inzake verrichtingen op afbetaling

Methodologisch gezien is het dus van fundamenteel belang dat men vergelijkt wat te vergelijken valt, met name de eerste semesters onderling of de tweede semesters onderling.

Wanneer we ons op de recente evolutie van de markt concentreren, stellen we vast dat de waarde van de productie in de voorbije jaren gestaag in stijgende lijn is gegaan. In de afgelopen 10 jaar was er zodoende een toename met 43%. Maar ook op vlak van consumentenkrediet heeft de crisis zich doen gevoelen : in het **1ste semester van 2009** werd voor **8% minder krediet** verstrekt **dan in het 1ste semester van 2008**. Wat het aantal verstrekte kredietovereenkomsten betreft, was er eveneens een daling met meer dan 7,5% ten opzichte van 2008. **Het aantal nieuwe kredietovereenkomsten ligt daarmee onder het niveau van 1999 !** Er werden in de eerste helft van 2009 immers ruim 5% minder kredieten verstrekt dan 10 jaar geleden. Er kan dus bezwaarlijk worden beweerd dat de kredietverlening in België in de afgelopen jaren een hoge vlucht heeft genomen.

Toch kan gesteld worden dat de kredietverlening in de afgelopen maanden haar ondersteunende rol ten bate van de economie is blijven spelen. Dit kan onder meer afgeleid worden uit het feit dat het aantal inschrijvingen van nieuwe wagens een veel negatievere evolutie kende dan deze van het aantal kredieten voor de aankoop van een nieuwe wagen, hetgeen erop wijst dat in de afgelopen maanden **meer consumenten hun nieuwe wagen op krediet hebben gekocht**.

Tabel 1

BRON: FEBIAC (INSCHRIJVINGEN) EN BVK (VERSTREKTE KREDIETEN)

Evolutie van de inschrijvingen van nieuwe personenwagens en de verstrekte kredieten – wijzigingspercentage ten opzichte van de overeenstemmende maand van het jaar tevoren

	Inschrijving nieuwe personenwagens	Verstrekte kredieten voor nieuwe wagens
01/2009	-16,11%	-12,86%
02/2009	-17,94%	-0,76%
03/2009	-11,95%	+0,82%
04/2009	-22,79%	-15,06%
05/2009	-21,60%	-4,51%
06/2009	-13,72%	+0,67%
07/2009	-8,50%	+1,82%
08/2009	-8,71%	+6,18%
09/2009	-5,68%	+17,66%

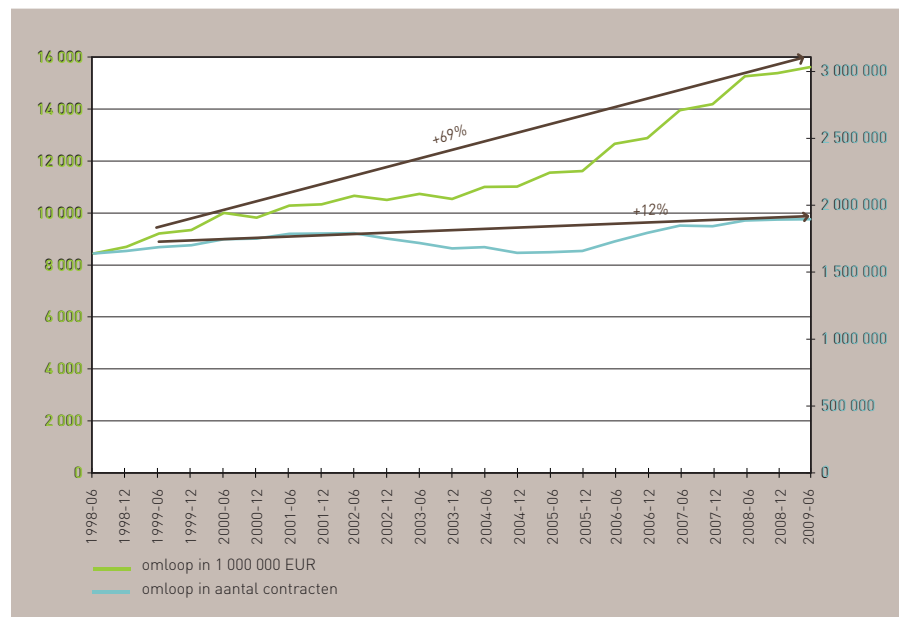

Tot slot kan vastgesteld worden dat het **gemiddelde bedrag** van de verstrekte kredieten **in de loop der jaren is toegenomen**. Wat het totale aantal lopende verrichtingen op afbetaling betreft, m.a.w. de omloop, was er in de afgelopen 10 jaar immers een stijging met 12%, terwijl het overeenstemmende kredietbedrag met 69% veel sterker is gestegen. Het aantal overeenstemmende contracten kende dus steeds een duidelijk geringere toename dan het uitstaande bedrag ... en zelfs een terugloop van 2001 tot 2005. Het is dus niet zo dat de kredietactiviteit op zich erg is toegenomen ten opzichte van vroeger, maar het gemiddelde bedrag per verrichting is positief geëvolueerd.

Grafiek 4

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake verrichtingen op afbetaling

De kredietopeningen

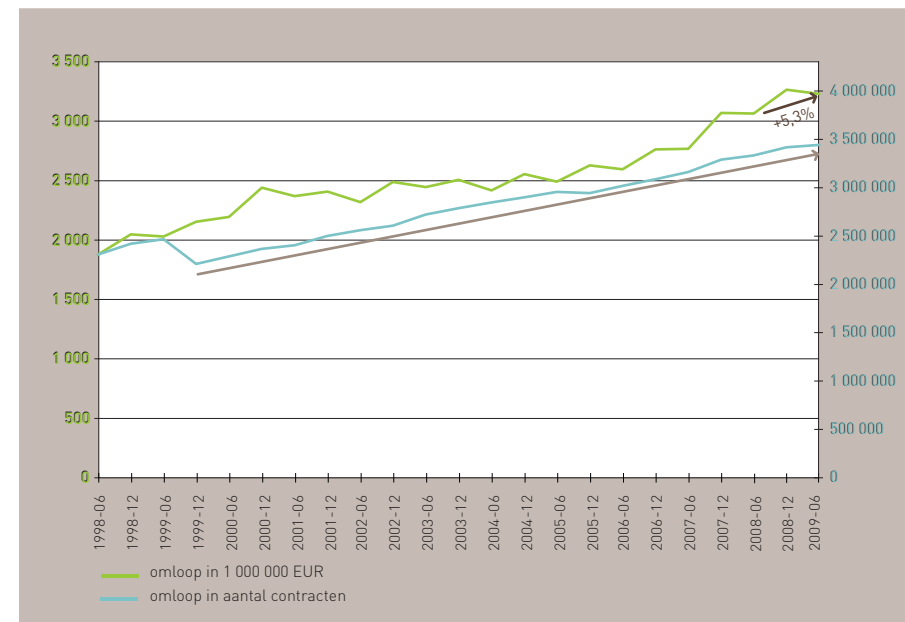
In tegenstelling tot de verrichtingen op afbetaling, waarvan het aantal contracten in portefeuille in de afgelopen 10 jaar slechts matig is toegenomen, is het **aantal bestaande kredietopeningen** in dezelfde periode **substantieel gegroeid**.

De **daadwerkelijk opgenomen bedragen** daarentegen zijn geruime tijd echter **niet in dezelfde mate toegenomen** als het bedrag aan verrichtingen op afbetaling. In de periode tussen juni 2008 en juni 2009 zijn ze gestegen met iets meer dan 5%, tegenover nog bijna 11% vorig jaar. Opvallend is ook dat het gebruik steeds sterk toeneemt in het 2de semester en in het 1ste semester stabiliseert (of zelfs daalt).

Grafiek 5

BRON : BVK (96% VAN DE MARKT)

Omloop inzake kredietopeningen

De evolutie van de markt van het krediet aan particulieren

Een motor voor de economie

De volgende overzichtstabel geeft de groei van de markt van consumentenkrediet weer, in omloop en in productie, voor enerzijds de verrichtingen op afbetaling en anderzijds de kredietopeningen.

Tabel 1

BRON : ADSEI (100% VAN DE MARKT) EN NBB (INFLATIE)

Nominale groei van het consumentenkrediet en inflatie (x 1 000 000 EUR)
omloop : op 31.12 van ieder jaar | productie : van de 12 maanden van het jaar

	A verrichtingen op afbetaling		B krediet- openingen		A+B consumenten- krediet		p.m. inflatie
	omloop	productie	omloop	productie	omloop	productie	
1995	7 563	3 790	1 757	1 094	9 320		
1996	7 603 +0,5%	4 088 +7,9%	1 928 +9,8%	976 -10,8%	9 531 +2,3%		2,52%
1997	8 168 +7,4%	4 237 +3,6%	1 984 +2,9%	997 +2,1%	10 152 +6,5%		1,15%
1998	9 061 +10,9%	4 643 +9,6%	2 118 +6,8%	1 013 +1,6%	11 180 +10,1%		0,59%
1999	9 717 +7,2%	5 178 +11,5%	2 240 +5,8%	1 025 +1,1%	11 957 +7,0%		1,94%
2000	10 196 +4,9%	5 285 +2,1%	2 544 +13,5%	1 031 +0,6%	12 740 +6,5%		2,49%
2001	10 709 +5,0%	5 201 -1,6%	2 522 -0,9%	1 052 +2,0%	13 231 +3,9%		2,19%
2002	10 896 +1,8%	5 195 -0,1%	2 609 +3,4%	1 134 +7,8%	13 505 +2,1%		1,37%
2003	11 009 +1,0%	5 445 +4,8%	2 713 +4,0%	1 089 -4,0%	13 722 +1,6%		1,74%
2004	11 443 +3,9%	5 781 +6,2%	2 692 -0,8%	1 262 +15,9%	14 135 +3,0%		2,27%
2005	12 043 +5,2%	6 440 +11,4%	2 768 +2,8%	1 953 +54,7%	14 811 +4,8%		2,88%
2006	13 312 +10,5%	7 415 +15,1%	3 001 +8,4%	1 783 -8,7%	16 313 +10,1%		1,64%
2007	14 787 +11,1%	7 613 +2,7%	3 350 +11,6%	2 072 +16,2%	18 137 +11,2%		3,09%
2008	15 958 +7,9%	7 580 -0,4%	3 629 +8,3%	2 076 +0,2%	19 587 +8,0%		2,63%

Aangezien de productie inzake kredietopeningen enkel een potentieel krediet betreft, mag ze niet eenvoudigweg worden opgeteld bij de productie inzake verrichtingen op afbetaling. Van de omlopen daarentegen mag wel een optelsom gemaakt worden. Deze som toont aan dat de **totale portefeuille inzake consumentenkrediet eind 2008 meer dan 19,5 miljard euro** bedraagt, een belangrijk bedrag voor zowel de Belgische economie, als voor de particulieren die er hun projecten mee kunnen realiseren.

Het is in deze tijden van economische vertraging dan ook **aangewezen alle kansen op economische groei aan te grijpen** en zowel consumentenkrediet als het hypothecaire krediet vormt daarbij een belangrijke stimulans. Door verantwoorde kredietverlening mee te stimuleren kan de overheid, rekening houdend met de lage schuldgraad van de gezinnen, een heel potentieel aan economische groeikansen openen, dat nu vaak onbenut wordt gelaten.

4

Ontwikkelingen inzake krediet aan particulieren

Ontwikkelingen inzake krediet aan particulieren

Verantwoorde en kwaliteitsvolle kredietverstrekking

Verantwoorde en kwaliteitsvolle kredietverstrekking blijft onverminderd een prioriteit voor de sector. Dit vereist voortdurend het zoeken naar een **evenwicht** tussen de nood aan financiering en het gevaar op schuldoverlast. In 2009, te midden van de economische crisis werd de sector aangespoord om de kredietverlening op peil te houden, maar ook om voorzichtig te zijn bij de toekenning van kredieten. Daarom heeft de sector **10 principes voor verantwoorde kredietverlening** uitgevaardigd. Dit initiatief werd positief onthaald door de toezichhouder. De BVK heeft zich geëngageerd om in de schoot van Febelfin haar leden blijvend te stimuleren om deze principes in de praktijk toe te passen en streeft ernaar om de tussenpersonen te overtuigen deze principes eveneens na te leven.

Het einde van 2008 en 2009 luidde een **keerpunt** in voor **betalingsachterstanden**. De wanbetalingen namen toe. Maar meer nog lijken andere schulden dan krediet-schulden te blijven toenemen in 2009, ook al zijn geen exacte cijfers zoals voor kredieten voorhanden. 2009 lijkt ook een **keerpunt inzake bewustwording**. Het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling klaagde op 23 oktober 2009 een aantal wantoestanden in de telecomsector aan.

Na vele jaren van budgettaire moeilijkheden werd door de regering een oplossing uitgewerkt voor het **Fonds ter Bestrijding van de Overmatige Schuldenlast**. Dit Fonds dat in sommige gevallen tussenkomt in de betaling van de erelonen van schuldbemiddelaars, werd tot nog toe exclusief gefinancierd door de kredietsector. Nochtans bleek al langer uit onderzoek dat één op de drie dossiers geen achterstallig krediet vertoont. De sector steunt dan ook het initiatief van de regering om één derde van de budgettaire middelen te laten financieren door andere sectoren. De sector betreurt wel dat de regering te weinig initiatief heeft willen nemen om de uitgaven van het Fonds onder controle te houden. Nochtans verdient het aanbeveling om een snelle studie uit te voeren naar de grote verschillen inzake kosten en erelonen die de schuldbemiddelaars aanrekenen in de verschillende gerechtelijke arrondissementen.

Ontwikkelingen inzake krediet aan particulieren

Dat de toename van de betalingsachterstanden in de kredietsector onder controle blijft is in grote mate toe te schrijven aan de uitgebreide informatie waarover de kredietgever beschikt sedert de invoering van de positieve kredietcentrale. Toch heeft de kredietgever nog te veel een partieel beeld van de werkelijke schuldenlast van een toekomstige kredietnemer. Daarom blijft de sector pleiten voor een uitbreiding van de kredietcentrale tot een **schuldencentrale**, waar niet alleen informatie over wanbetalingen met betrekking tot kredieten in zijn opgenomen, maar ook met betrekking tot andere problematische schulden zoals energie en telecom.

Ook de uiteindelijke inwerkingtreding van de wet van 29 mei 2000 tot oprichting van een **centraal bestand van berichten van beslag** zou een belangrijke stap voorwaarts zijn. Deze wet is negen jaar na haar publicatie nog steeds niet uitgevoerd en nog steeds schuift de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders de inwerkingtreding verder voor zich uit. Daarom pleit de sector voor een wetswijziging waarbij de Kredietcentrale van de Nationale Bank van België de bevoegdheid voor de uitwerking van dit bestand zou overnemen.

Groene lening

De **Economische Herstelwet van 27 maart 2009** kent een intrestbonificatie van 1,5% toe voor elke leningovereenkomst die door een natuurlijke persoon wordt gesloten met een kredietgever en die bestemd is om specifieke **groene uitgaven** te financieren. Het kapitaal van de leningovereenkomst moet bovendien minstens 1.250 euro bedragen en mag niet hoger zijn dan 15.000 euro per persoon en per woning. In volle economische crisis beoogde de federale overheid een samenwerking tot stand te brengen met de kredietsector om leningen voor energiebesparende uitgaven goedkoper te maken. Bovendien werd een belastingvermindering toegekend ten belope van 40 % van de interesten van deze leningovereenkomsten. Bij de uitwerking stond de eenvoud centraal waarmee de intrestbonificatie kon toegekend worden. De klant geniet onmiddellijk van de korting terwijl de kredietgever naderhand de intrestbonificatie vordert van de overheid. Om het systeem zo werkbaar mogelijk te houden werd een gentleman's agreement afgesloten tussen de overheid en de sector en werd nauw samengewerkt bij de redactie van een uitgebreide FAQ lijst. Sedert de inwerkingtreding op 31 juli 2009 werden enkele duizenden kredietovereenkomsten afgesloten, waardoor de maatregel succesvol kan genoemd worden.

Tevens werd een koninklijk besluit voor advies aan de Raad voor het Verbruik voorgelegd om de **maximale terugbetalingstermijnen** voor groene leningen af te schaffen. Hierdoor zouden consumenten groene investeringen kunnen spreiden over een langere periode en aldus het maandelijks bedrag voor de afbetaling beter afstemmen op de gerealiseerde besparing. Op 12 november 2009 werd door Raad voor het Verbruik een verdeeld advies gegeven.

Voorrechten

De Minister van Justitie heeft aangekondigd dat hij in deze legislatuur tot een globale hervorming van de voorrechten wil komen. Dit zal een bijzonder omslachtig werk worden waarvoor een grondige voorbereiding noodzakelijk is. Men kan de vergelijking maken met de hervorming van het Gerechtelijk wetboek en de hervorming kan het best in handen genomen wordt door een Koninklijk Commissaris. De hervorming moet voorafgaandelijk goed overwogen worden, gezien de impact op de economische wereld.

Organismen ter bescherming van de consument

Eind 2008 werd er een voorstel van kaderwet tot oprichting van een **Agentschap ter bescherming van de consumenten** van gewone financiële diensten bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend. Dit Agentschap zou de bevoegdheden van de CBFA inzake bescherming van de consument kunnen overnemen.

Het Agentschap zou onder meer bevoegd zijn voor het toezicht op de naleving van alle wetbepalingen betreffende de bescherming van consumenten van financiële producten. Eind 2009 werd daarentegen door de regering gewerkt aan een wetsontwerp waarin de **CBFA** extra bevoegdheden krijgt op het vlak van consumentenbescherming.

De nieuwe richtlijn consumentenkrediet

Het zal niemand verwonderen dat de BVK ook dit jaar in haar jaarverslag uitvoerig aandacht besteedt aan de omzetting van de richtlijn. De sector volgt die aangelegenheid van nabij, aangezien het gaat om de krijtlijnen waarbinnen een groot aantal van haar leden werken.

Doel en inhoud van de richtlijn

Met de nieuwe richtlijn 2008/48/EC van 23 april 2008 wordt de richtlijn van 1987 opgeheven met als doel te voorzien in **een uniforme Europese regelgeving voor een aantal basisaspecten van het consumentenkrediet**.

De Europese wetgever wil dus een volledig geharmoniseerde regelgeving invoeren voor de grondslagen van het consumentenkrediet. De Europese Commissie heeft inderdaad lessen getrokken uit de richtlijn van 1987, waarin sprake was van minimumregels voor een harmonisering van het consumentenkrediet.

De lidstaten hebben tegelijk met de richtlijn nog andere regels vastgelegd voor consumentenbescherming en die regels zijn strenger dan die welke in de richtlijn zijn opgenomen. De verschillen op nationaal niveau hebben geleid tot scheeftrekkingen in de concurrentie tussen de kredietgevers en de vlotte werking van de interne markt verstoord.

De Europese wetgever is dan ook overgestapt van een richtlijn voor een minimum aan harmonisatie op een richtlijn die strekt tot een volledige en daadwerkelijke marktharmonisatie met betrekking tot de kernactiviteiten.

Voor de precieze inhoud van de harmonisatie van de in de richtlijn vermelde kernactiviteiten verwijzen wij naar artikel 22 van de richtlijn, waarin een volledige en doelgerichte harmonisatie in het Europese jargon wordt gedefinieerd als volgt : "In zoverre deze richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat, mogen de lidstaten geen bepalingen handhaven of invoeren in hun nationale wetgeving die afwijken van die welke in deze richtlijn zijn vastgesteld".

De nieuwe richtlijn consumentenkrediet

Bijgevolg **moeten de lidstaten de bepalingen van de richtlijn strikt toepassen, tenzij overeenkomstig de richtlijn uitdrukkelijk wordt voorzien in beleidsruimte voor de lidstaten** in de aangelegenheden waarop de richtlijn betrekking heeft.

Kernactiviteiten die bij de richtlijn worden geregeld

- De richtlijn voorziet in een regeling voor de informatie die moet worden opgenomen in **de reclame** voor de kredietovereenkomsten waarin melding wordt gemaakt van een rentevoet of een cijfer betreffende de kostprijs van het krediet.
- De verplichtingen van de kredietnemer en de kredietbemiddelaar op het gebied van de **precontractuele informatie** staan in de richtlijn vermeld. De richtlijn bevat een gedetailleerde opsomming van de informatie die aan de consument moet worden verstrekt aan de hand van een standaardformulier voor 'Europese standaardinformatie inzake consumentenkrediet'.
- In de richtlijn staat ook de verplichting **om de solvabiliteit van de consument in te schatten**, onder meer op basis van een raadpleging van de geschikte databank, en een regeling voor de toegang tot de databanken van de lidstaten.
- Voorts bevat de richtlijn een regeling inzake de **contractuele informatie**, de informatie in geval van wijziging van de **debetrente** en de informatie die in het kader van mogelijkheid tot geoorloofde debetstand of **overschrijding** moet worden gegeven.
- Zij regelt **de wijze waarop kredietovereenkomsten voor onbepaalde duur worden opgezegd**, meer bepaald met betrekking tot de voorgeschreven opzeggingstermijnen, en het recht van de consument om terug te komen op de kredietovereenkomst en de wijze waarop dat recht moet worden uitgeoefend.
- Er is bepaald wat er moet gebeuren met **gekoppelde kredietovereenkomsten** – kredietovereenkomsten uitsluitend bestemd voor de financiering van de levering van een goed of het verlenen van een dienst – wanneer het goed of die dienst niet wordt geleverd of niet aan de voorwaarden voldoet.

- Een andere belangrijke materie die in de richtlijn wordt geregeld, is de bepaling van de wederbeleggingsvergoeding wanneer **het krediet vervroegd wordt terugbetaald**.
- Voorts bevat de richtlijn nog bepalingen inzake de tegenstelbaarheid van uitzonderingen **bij overdracht van de rechten van de kredietgever of van de kredietovereenkomst**, en in verband met de wijze waarop het jaarlijks kostenpercentage moet worden berekend.
- Volgens de richtlijn moeten de lidstaten voorzien in een **mechanisme voor toezicht op de kredietgevers** door een onafhankelijke autoriteit.
- Ten slotte worden in de richtlijn een aantal informatieverplichtingen voor **kredietbemiddelaars** bekrachtigd, meer bepaald met betrekking tot de inhoud van hun bevoegdheid en de eventuele kosten die de consument aan de bemiddelaar betaalt.

Omzetting en toepassing van de richtlijn

In principe moet de richtlijn door de lidstaten worden omgezet en toegepast vanaf **12 juni 2010** voor de nieuwe overeenkomsten en voor de lopende overeenkomsten van onbepaalde duur, waarvoor sommige bepalingen van de richtlijn van toepassing zijn. Het gaat om de bepalingen omtrent de informatie over de debetrente, in het kader van een geoorloofde debetstand op een rekening of overschrijding, op het gebied van de opzegging van overeenkomsten en inzake de overdracht van de rechten van de kredietgever of van de kredietovereenkomst.

Herhaaldelijk heeft de sector gewezen op de **behoefte aan een invoeringstermijn die voldoende lang is** om de kredietgevers in staat te stellen de nodige operationele en IT-aanpassingen uit te voeren.

Een eerste belangrijke stap in de omzetting van de richtlijn is **het advies dat de Raad voor het Verbruik op 14 mei 2009 (CC-410) uitbracht**.

Op vraag van de heer Magnette, minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken, werd de Raad voor het Verbruik verzocht een evaluatie te maken van de gevolgen van de omzetting van de richtlijn op de wet van 12 juni 1991, en aanpassingsvoorstellen te doen met het oog op de conformiteit met de richtlijn.

De BVK/Febelfin was actief betrokken bij de werkzaamheden van de Raad en werd aangewezen als verslaggever voor de vertegenwoordigers van de productie met het oog op een advies waarin de sectorstandpunten gedetailleerd worden beschreven. Jammer genoeg hebben de besprekingen in de Raad voor het Verbruik niet geleid tot gemeenschappelijke standpunten met de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties.

Eind september 2009 werd een tweede stap gezet met de **goedkeuring van een wetsontwerp door de Ministerraad, waarover de Raad van State medio november advies heeft verstrekt.**

Het blijft afwachten wat het resultaat ervan zal zijn en van **de besprekingen in het Parlement**, maar nu reeds blijkt dat de omzetting van de richtlijn door de Belgische wetgever vragen doet rijzen omtrent de mate waarin sommige bepalingen van het wetsontwerp stroken met de richtlijn. Bovendien wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de huidige wetgeving, die nochtans reeds tot de strengste in haar soort behoort, hier en daar nog strenger te maken.

Naar een strengere Belgische regelgeving op bepaalde punten ?

Ook al wordt op Europees niveau gestreefd naar een volledige harmonisatie van de aangelegenheden waarop de richtlijn betrekking heeft, toch **bestaat de vrees dat de omzetting** zoals die in het wetsontwerp is vastgelegd, **zal leiden tot een interpretatie die verder gaat dan de harmoniserende strekking van de richtlijn.**

Zo zorgt de richtlijn voor een harmonisatie van de verplichte vermeldingen in de reclame voor kredietovereenkomsten waarin een rentevoet of een aan de kostprijs van het krediet gekoppeld cijfer is opgegeven. Dat betekent dat **in het wetsontwerp geen andere vermelding mag worden opgelegd** dan die waarin **de richtlijn uitdrukkelijk voorziet** voor dergelijke vorm van reclame.

Weliswaar bevat de richtlijn geen specifieke regels voor het verbod op bepaalde vormen van reclame, maar niettemin wordt wel verwezen naar de richtlijn betreffende oneerlijke handelspraktijken. Het gaat hier om een richtlijn die een minimum aan harmonisatie op het stuk van de financiële diensten beoogt, maar een lidstaat die strengere maatregelen wenst te nemen, mag daarom nog geen afbreuk doen aan datgene waarop de richtlijn betrekking heeft, met name een reglementering ter bestrijding van handelspraktijken die onwettig, oneerlijk, misleidend of agressief zijn.

Een bepaling waarbij een vorm van reclame wordt verboden die op zich geenszins onwettig of oneerlijk is, zou dus dat doel voorbijschieten. In dat verband moet meer in het algemeen ook worden gewezen op het proportionaliteitsbeginsel waaraan elke vorm van regelgeving moet voldoen en dat in dit geval impliceert dat moet worden nagegaan in hoeverre het verbod op dergelijke reclame in verhouding staat tot het streefdoel.

Met betrekking tot **de precontractuele fase** zorgt de richtlijn voor een harmonisatie van de verplichte precontractuele informatie die aan de consument moet worden bezorgd aan de hand van het standaardformulier, het SECCI. Net zoals voor de reclame betekent dit dat in het wetsontwerp, wat de precontractuele fase betreft, **geen andere informatie verplicht** mag worden gesteld **dan die waarvan uitdrukkelijk sprake is in het SECCI.**

In de richtlijn staat ook een regeling inzake **de verplichting voor de kredietgever om de consument te assisteren.** Er is bepaald dat de kredietgever, en in voorkomend geval de kredietbemiddelaar, de consument voldoende uitleg moet verstrekken om hem in staat te stellen te oordelen of de voorgestelde kredietovereenkomst aan zijn behoeften voldoet en past in zijn financiële situatie. De lidstaten krijgen beleidsruimte voor een aanpassing van de wijze waarop en de mate waarin de kredietgevers assistentie verlenen.

De nieuwe richtlijn consumentenkrediet

Het principe van de verplichte assistentie op zich wordt dus duidelijk geponeerd en geharmoniseerd in de richtlijn, m.a.w. **het is de taak van de kredietgever om passende uitleg te geven** (in de richtlijn staat vermeld dat het eventueel kan gaan om uitleg omtrent de precontractuele informatie, de hoofdkenmerken van de voorgestelde producten en de bijzondere gevolgen ervan voor de consument, meer bepaald de gevolgen van een wanbetaling) en **het is aan de consument om een weloverwogen beslissing te nemen**. Hij moet dus op basis van alle informatie en uitleg die hij van de kredietgever heeft gekregen, beslissen of het kredietvoorstel aan zijn behoeften voldoet en past in zijn financiële situatie.

De beleidsruimte die de richtlijn biedt, slaat op de manier waarop assistentie wordt verleend en op de inhoud van de uitleg die de kredietgever moet verstrekken, maar heeft geen invloed op het in de richtlijn geharmoniseerde principe van de assistentie.

Ten slotte moet volgens de richtlijn in het SECCI en in de kredietovereenkomst melding worden gemaakt van de voorwaarden waaronder de aan de overeenkomst verbonden kosten kunnen worden gewijzigd. Bovendien moet de kredietgever de solvabiliteit van de consument opnieuw bekijken, wanneer de partijen overeenkomen om het totale kredietbedrag te wijzigen nadat de overeenkomst is gesloten. In het wetsontwerp wordt vastgehouden aan **een verbod op clausules op basis waarvan de voorwaarden in de kredietovereenkomst mogen worden gewijzigd, maar zoiets valt moeilijk te rijmen met de richtlijn**.

De Belgische wetgever moet dus de richtlijn omzetten **met eerbied voor hetgeen de Europese wetgever voor ogen had**.

De harmonisering vormt het kader waarbinnen dit moet gebeuren, **zodat de bestaande verschillen tussen nationale wetgevingen, die tot concurrentievervalsing tussen de kredietgevers leiden, zouden weggewerkt worden**.

Een goede omzetting van de richtlijn moet eveneens gebeuren met respect voor het **proportionaliteitsbeginsel**, dat meer bepaald inhoudt dat de **gemiddelde en verantwoorde consument** als referentiepunt genomen wordt. Daarnaast moet er ook over gewaakt worden dat de door de wet opgelegde sancties billijk zijn en in verhouding staan tot de vastgestelde inbreuk.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Statuut voor de tussenpersonen in hypothecair krediet

In mei 2007 stelde de CBFA een **voontwerp van wet** op tot wijziging van de wet op het hypothecaire krediet met betrekking tot de reglementering van het statuut voor de tussenpersonen. Dit voorontwerp bleef echter als gevolg van diverse politieke ontwikkelingen onbehandeld. De sector vernam dat de bevoegde ministers de CBFA onlangs hebben verzocht op korte termijn het voorontwerp bij te werken. Daarna zou een publieke consultatie over de tekst worden georganiseerd.

De sector, maar ook de Raad voor het Verbruik, menen dat de regering en de wetgever bij **voorrang** aandacht zouden moeten schenken aan dit dossier, dat moet worden beschouwd als een essentieel beschermingspakket voor een consument die een hypothecair krediet wenst aan te gaan. Europees is België gekend als een land waarin het hypothecaire krediet de enige financiële activiteit is zonder statuut voor tussenpersonen.

Het overstappen van de consument naar een voor hem voordeligere instelling voor de nevenproducten

Consumentenvertegenwoordigers, verzekeringsmakelaars, politici en de administratie buigen zich reeds geruime tijd over de gevolgen, voor de toegekende rentevoetvermindering, van een vroegtijdige opzegging door de consument van zijn aangehechte verzekeringen, aangegaan bij de kredietgever of bij de door deze laatste aangeduide verzekeraar, om bij een andere verzekeraar in te tekenen op voordeligere verzekeringen. Het wegvallen van de verzekering, om welke reden ook, heeft tot gevolg dat het voordeel van de rentevoetvermindering voor de consument wegvalt.

De kredietgever heeft inderdaad slechts op de rendabiliteit van het hypothecaire krediet kunnen inleveren, omdat het gelijktijdig onderschrijven van een verzekering dit rendabiliteitsverlies compenseert. Nu het **voordeel** van de verzekering voor hem **wegvalt**, is het **normaal** dat het hypothecaire krediet als zodanig opnieuw een **bedrijfsecundair verantwoord rendement** behaalt.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Wenst de kredietnemer-verzekeringnemer gebruik te maken van zijn recht op jaarlijkse opzegging, dan kan hij dat steeds doen, maar hij weet vooraf dat hij het voordeel van de rentevoetvermindering kan verliezen.

Kosteloze borgstelling en derde-hypothekstelling

De sector volgt het standpunt van de meerderheid uit de rechtsleer dat de wet op de kosteloze borgtocht **niet van toepassing is op de derde hypothecaire zekerheidsteller**. De kosteloze borgstelling is van dwingend recht, dat strikt moet toegepast worden en dus niet per analogie mag uitgelegd worden. De persoonlijke borg verbindt zich ertoe voor de schulden van een derde borg te staan met heel zijn vermogen. De derde-hypotheksteller echter neemt geen persoonlijk engagement op, maar **verbindt enkel een specifiek onroerend goed**. Hij weet vooraf heel precies wat hij getekend heeft, desgevallend na toelichting door de notaris. Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat door de kosteloze borgsteller een bijzondere bescherming toe te bedelen, de wetgever een categorie personen heeft willen beschermen die hij kwetsbaarder acht dan de personen die alleen ten belope van een bepaald onroerend goed gebonden zijn. Elke wetgeving heeft haar logica en deze van de rechtsfiguur van de kosteloze borgstelling, dus de kosteloze "persoonlijke" zekerheid, is niet deze voor de rechtsfiguur van de zakelijke zekerheid. Er moet vermeden worden hybride rechtsfiguren te creëren.

De verzekeraarbaarheid van personen met een verhoogd gezondheidsrisico

In het Parlement werden een aantal wetsvoorstellen over de problematiek van de verzekeraarbaarheid van deze personen ingediend. Die problematiek behelst echter meer dan de aangelegenheden waarvoor de indieners van de wetsvoorstellen een oplossing willen aanreiken. De **Commissie voor Verzekeringen** heeft zich in drie adviezen daarover uitgesproken. Ze besprak een voorstel van Assuralia inzake de behandeling van de verzekeringsaanvraag en de oprichting van een tarifieringsbureau voor de schuldsaldoverzekering. Thans bereidt ze nog een advies voor over de aspecten van de medische keuring en de medische vragenlijsten.

In haar derde advies besprak de Commissie een wetsvoorstel van begin mei 2009 betreffende de toegang tot de schuldsaldoverzekering, een regeling door middel van een gedragscode inzake de medische vragenlijsten en medische keuring, de termijn tot behandeling van de verzekeringsaanvraag en de voorwaarden voor toegang tot een tarifieringsbureau. Indien geen verzekering op de markt kan worden gevonden, kan het tarifieringsbureau binnen bepaalde grenzen een verzekering aanbieden. Het wetsvoorstel voorziet ook in een compensatiekas voor de omslag van de schadelast over de verzekeraars en de kredietinstellingen. Dit wetsvoorstel werd eind 2009 door de Kamer van volksvertegenwoordigers goedgekeurd.

Ongeveer 1 % van de kredietaanvragen op jaarbasis zou te maken hebben met die problematiek van verzekeraarbaarheid. **Tal van ondernemingen leggen echter geen schuldsaldoverzekeringen meer op** en soms zelfs ook geen brandverzekering meer, alhoewel die voor de ondernemingen een belangrijkere waarborg is. Een schuldsaldoverzekering is **ook geen fiscale aftrekvoorwaarde meer**. De mening over het "systematische eisen" moet dus worden doorbroken. Het voordeel van een schuldsaldoverzekering ligt bij de kredietnemer en niet bij de kredietgever. Uit een enquête bij de hypothekondernemingen die lid zijn van BVK, is gebleken dat tweederde, volgens marktaandeel, geen schuldsaldoverzekering als voorwaarde voor een hypothecair krediet eist.

De sector wenst meer informatie over de budgettaire middelen voor de financiering van het tarifieringsbureau. Indien de kredietsector moet bijdragen in de voorgestelde solidariteit, dan kan dit een invloed hebben op de prijszetting van het hypothecaire krediet.

Herziening van de referte-indexen voor de wijziging van de rentevoeten

De sinds de wet van 4 augustus 1992 geldende referte-indexen sluiten niet aan bij de economische realiteit. OLO's en schatkistcertificaten zijn beleggingsproducten (activa-zijde op de balans) en hun rendementsvoeten, respectievelijk referentierentevoeten zijn niet indicatief voor de schuld van de hypothekondernemingen, die tot de passiva-zijde van de balans behoort.

In de tweede helft van 2008 en opnieuw sinds medio 2009 merken we een grote **discrepancie** tussen de evolutie van de referte-index voor de jaarlijks veranderlijke rentevoet, met name de schatkistcertificaten op 12 maanden, en de evolutie van de Euribor op 12 maanden die rekening houdt met de liquiditeitskosten en die de kostprijs van de funding van de hypotheekondernemingen helpt bepalen. In de huidige referte-indexen wordt dus geenszins rekening gehouden met de liquiditeitskosten, ook al ligt de belangrijkste oorzaak van de gestegen kostprijs van de funding in de stijging van de liquiditeitskosten voor fundinginstrumenten.

De sector stelt bijgevolg voor de referentierentevoten van de **schatkistcertificaten** als referte-index te **vervangen door de Euribor op 12 maanden**. In die zelfde logica zouden de rendementsvoeten van de **OLO** kunnen worden **vervangen door de IRS**. De voorbije liquiditeitscrisis heeft inderdaad afdoende bewezen dat de IRS op geen enkele manier door de kredietinstellingen kan worden beïnvloed.

Wederbeleggingsvergoeding bij vervroegde terugbetaling

Een wetsvoorstel van juni 2008 "tot wijziging van de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet, ter verlaging van de vergoeding in geval van een gehele of gedeeltelijke vervroegde terugbetaling" voorziet in een verlaging van de wederbeleggingsvergoeding van drie tot één maand interest. Vóór de inwerkingtreding van de wet op het hypothecair krediet rekenden de hypotheekondernemingen zes maanden vergoeding aan.

In maart organiseerde de Kamercommissie voor het Bedrijfsleven een hoorzitting over het wetsvoorstel. De sector heeft haar standpunt meegedeeld tijdens die hoorzitting. De BVK heeft tevens een voorstel van wederbeleggingsvergoeding uitgewerkt dat is gebaseerd op het **Nederlandse systeem** (funding loss) en heeft dit in juni voorgelegd aan de Minister van Ondernemen en de CBFA.

Single Euro Payments Area en domiciliëringen

Door de omzetting van de richtlijn betreffende de betaaldiensten per 1 november 2009, zal het (DOM 80) domiciliëringssysteem door de **SEPA Direct Debit** worden vervangen. Krachtens de richtlijn krijgt een schuldenaar die een betaling wenst uit te voeren, recht op terugbetaling van het door de begunstigde schuldeiser opgenomen bedrag gedurende acht weken – momenteel heeft de schuldenaar vier dagen tijd om af te zien van de verrichting – vanaf de datum waarop het geld werd gedebiteerd. Dat recht geldt alleen wanneer op het ogenblik dat de transactie werd toegestaan het precieze bedrag van de betalingstransactie niet werd gespecificeerd, en het bedrag hoger ligt dan wat de betaler op grond van vroegere uitgaven, contractuele voorwaarden en relevante aspecten van de zaak had kunnen verwachten.

Als de bank beslist om los van deze voorwaarden de betaling ongedaan te maken, dan zou dat **gevolgen** kunnen hebben **voor de hypothecaire kredieten**. Is het nodig acht weken te wachten alvorens te antwoorden op een verzoek tot opheffing-doorhaling van de hypothecaire inschrijving vanwege een notaris? Kunnen de schuldvorderingsaanvragen bij de schuldbemiddelaars worden verhoogd zonder dat er een verwijt van laattijdigheid volgt? Zal een positieve herinschrijving van een als terugbetaald geregistreerde schuldvordering bij de Centrale voor Kredieten aan Particulieren kosteloos gebeuren? Zal de termijn waarvan sprake in artikel 45 van de wet op het hypothecair krediet naar behoren worden verlengd? Eventueel moeten ook de belastingsattesten worden aangepast.

Gaat het om 'interne' hypothecaire kredieten waarbij de bank van de kredietgever eveneens de bank van de schuldenaar is, dan wordt dit contractueel geregeld. Is de bank van de kredietgever niet dezelfde als die van de schuldenaar, dan zouden de kredietgevers een analyse moeten maken van de problematiek, het betaalinstrument dat werd gebruikt, de inherente risico's en zouden ze de nodige maatregelen moeten nemen. Als elke bank haar eigen houding kan bepalen, dan kan dit tot onduidelijkheid leiden. Het opvragingsrecht, het recht op 'onvoorwaardelijke' terugstorting, de mogelijkheid tot automatische hercreditering valt moeilijk te rijmen met de praktijk op het gebied van de hypothecaire kredieten, aangezien de schuldenaar in het licht van die kredieten op de hoogte is van de contractuele voorwaarden en beschikt over een terugbetalingstabel.

Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Bescherming van de consument bij hypothecair krediet

In zijn brief van 13 maart aan de Raad voor het Verbruik betreurde de minister van Klimaat en Energie dat de wet op het hypothecaire krediet aan de consument niet dezelfde bescherming biedt als die in de wet op het consumentenkrediet, die onder meer in maatregelen ter voorkoming van overmatige schuldenlast voorziet. Hij dacht aan een gemeenschappelijke stam van reglementering voor beide krediettypes met bijzondere bepalingen voor de specifieke aspecten of minstens aan de opname van een aantal bepalingen uit de wet op het consumentenkrediet in de wet op het hypothecair krediet.

De bespreking in de Raad voor het Verbruik betrof onder meer de volgende onderwerpen: reglementering inzake reclame, informatie en advies, een jaarlijks kostenpercentage voor hypothecair krediet, bescherming inzake veranderlijke intrestvoeten, overstappen naar een voor de consument voordeligere instelling voor de nevenproducten, de rentetarieven, de wederbeleggingsvergoeding bij vervroegde terugbetaling, termijnaflossingen in een economische crisisperiode, en een statuut voor de bemiddelaars.

Hypothecaire kredietgevers **werken reeds binnen de perken van een regelgeving voor een groot aantal delicate aspecten**, zoals de voorkoming van overmatige schuldenlast, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de correcte prijszetting, eerlijke concurrentie en duidelijke communicatie en reclame. Ze nemen de facto via **gedragscodes, die wettelijk afdwingbaar zijn**, de nodige, pertinente en redelijke maatregelen om klanten te informeren en zich om hen te bekommeren, hun kredietwaardigheid te beoordelen en betalingsproblemen te helpen voorkomen en, wanneer die problemen zich toch voordoen, ze te behandelen met inachtneming van de rechten van de klant. Ze houden hun kredieten overwegend op hun balans, wat een garantie voor voorzichtige kredietverlening ten overstaan van de kredietnemers is.

De Europese Unie hanteert totnogtoe een gescheiden regelgeving voor enerzijds het consumentenkrediet en anderzijds het hypothecair krediet gezien de wezenlijke productverschillen en, wat het consumentenkrediet betreft, het principe dat een voldoende geïnformeerde klant zijn verantwoordelijkheid kan nemen wanneer hij besluit om een krediet aan te gaan. Ook om redenen van efficiëntie moeten beide wetten gescheiden worden gehouden.

NABAN, databank van de grossen

De wet van 6 mei 2009 "houdende diverse bepalingen" voorziet in de oprichting van de **Notariële aktebank (NABAN)** die alle elektronische akten en een gescande kopie van de papieren akten zal bevatten. Alle bij de akte betrokken partijen, waaronder de hypotheekondernemingen, zouden toegang hebben tot de databank die als een authentieke bron elektronische kopieën zal afleveren. De databank zou in 2012 operationeel zijn.

Wat de grosse van de hypothecaire kredietakten betreft, zou in een tweede fase kunnen worden nagegaan hoe de NABAN ten dienste van de kredietinstellingen kan staan. Zo kan er worden gedacht aan een systeem waarin de grossen niet meer worden afgeleverd na het verlijden van de akte, maar enkel op het ogenblik dat de bank de grosse nodig heeft, zoals bij tenuitvoerlegging of effectisering. Een andere oplossing zou bestaan in een elektronische "brandkast" per hypotheekonderneming, met daarin de akten waarbij zij partij is.

Evoluerende energienormen voor huizen

Op de workshop die de Vlaamse Confederatie Bouw en de sector op 5 mei jl. organiseerden, waren vertegenwoordigers aanwezig van de aangesloten hypotheekondernemingen en van alle actoren uit de bouwsector. Er werd gepleit voor meer eenvormigheid in de systemen voor de berekening van energiebesparingen. De aandacht werd erop gevestigd dat de energienormen snel wijzigen en dat dit een impact kan hebben op de **waardebepaling van de woningen**. Strengere energienormen hebben bovendien een invloed op de terugbetalingscapaciteit van de schuldenaars.

Verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving

De sector is voorstander van een verlenging van de geldigheidsduur van de hypothecaire inschrijving, die momenteel 30 jaar bedraagt. Zo kan beter rekening worden gehouden met de wil om op latere leeftijd **bijkomende investeringen** te doen aan inmiddels verouderde woningen. Ook kan er dan een afdoende antwoord gegeven worden op de **wens van de fiscus** om te voorzien in een resterende geldigheidsduur van de inschrijving van minstens tien jaar voor de belastingvoordelen voor kredietovereenkomsten aangegaan - in het kader van de kredietopeningen van onbepaalde duur en de hypotheek voor alle sommen - in de loop van de jongste tien jaar van de geldigheidsduur van de lopende inschrijving. De sector pleit voor een geldigheidsduur van 50 jaar, zoals in Frankrijk. Door de verlenging zou administratieve rompslomp en vele extra kosten voor de consument en de hypotheekonderneming kunnen worden vermeden.

Voorafgaande controle op de reclame voor hypothecair krediet

Een dergelijk systeem bestaat nu reeds bij de CBFA voor beveks. Dit systeem voorziet in een verplichte voorafgaande goedkeuring. De goedkeuring wordt door de CBFA binnen achtenveertig uur verleend. Zo kan men **preventief** optreden wat een steun voor de compliance- en reclameverantwoordelijken kan betekenen.

Omgekeerd woonkrediet

Medio 2008 bezorgde de BVK aan de federale Minister voor Ondernemen een voorstel voor een regelgeving op het gebied van het omgekeerd woonkrediet. Dankzij dat product kunnen oudere particulieren die eigenaar zijn van hun woning, **beschikken over de waarde** van het gebouw als een belastingvrij aanvullend inkomen, zonder verplichting tot verkoop van het huis of tot overdracht van het eigendomsrecht. Veel senioren halen trouwens hun rijkdom uit vastgoed in veel ruimere mate dan uit periodieke inkomsten zoals een pensioen. Dat product zou ongetwijfeld tegemoet kunnen komen aan hun behoeften en is dus één van de oplossingen voor het probleem van de vergrijzing van de bevolking en de alsmaar toenemende levensduur. In september jl. werd een **wetsvoorstel** 'tot invoering van het pensioenkrediet' ingediend.

Witboek over hypothecair krediet

2008 was het jaar waarin verscheidene consultants van de Europese Commissie ter uitvoering van het **Witboek** over hypothecair krediet van eind 2007 hun verslag schreven over onderwerpen zoals kredietverstrekking door niet-kredietinstellingen, equity release-producten en bemiddelaars in hypothecair krediet en de Europese Commissie zelf werkte aan een ontwerp van Aanbeveling over uitvoerend beslag op onroerend goed, deskundige schatting en hypotheekbewaring. Andere consultants werkten in 2009 nog voort aan verslagen over het gezamenlijk aanbod, de precontractuele informatie, het jaarlijks kostenpercentage, de vervroegde terugbetaling, de terugbetalingscapaciteit en de aanpassing van de Europese gestandaardiseerde informatiefiche. Een specifieke werkgroep zorgde voor een verslag over de kredietcentrales. In 2010 zal een consultant nog een verslag opstellen over de nationale wettelijke beperkingen op rentevoeten.

Ondertussen publiceerde de Europese Commissie op 4 maart 2009 een Mededeling over het Europese herstel dankzij maatregelen op korte termijn om tot verantwoorde en betrouwbare financiële markten te komen. Daarin besteedt de Commissie bijzondere aandacht aan **“responsible lending and borrowing”**, waarbij de tussenpersonen betrokken zouden worden betrokken. Daarover werd een consultatie gehouden en in september had er een hoorzitting plaats.

 Ontwikkelingen inzake hypothecair krediet

Sindsdien dacht de sector eerst dat de Europese Commissie tot een beleidsommezwaai van een perspectief inzake marktintegratie naar een perspectief inzake verantwoorde kredietverstrekking was overgegaan, waarbij weliswaar inzake hypothecair krediet de White Paper zelf en de studies van de Consultants van de Commissie als basis voor de maatregelen zouden blijven dienen. De Commissie liet echter verstaan dat haar focus op de **integratie van de hypothecaire kredietmarkten** gericht zou blijven, maar dat de middelen daartoe kunnen veranderen naar gelang van de situatie. De problematiek inzake de vervroegde terugbetaling zou de Commissie terzijde laten, terwijl ze deze tevoren als het gevoeligste aspect inzake hypothecair krediet beschouwde.

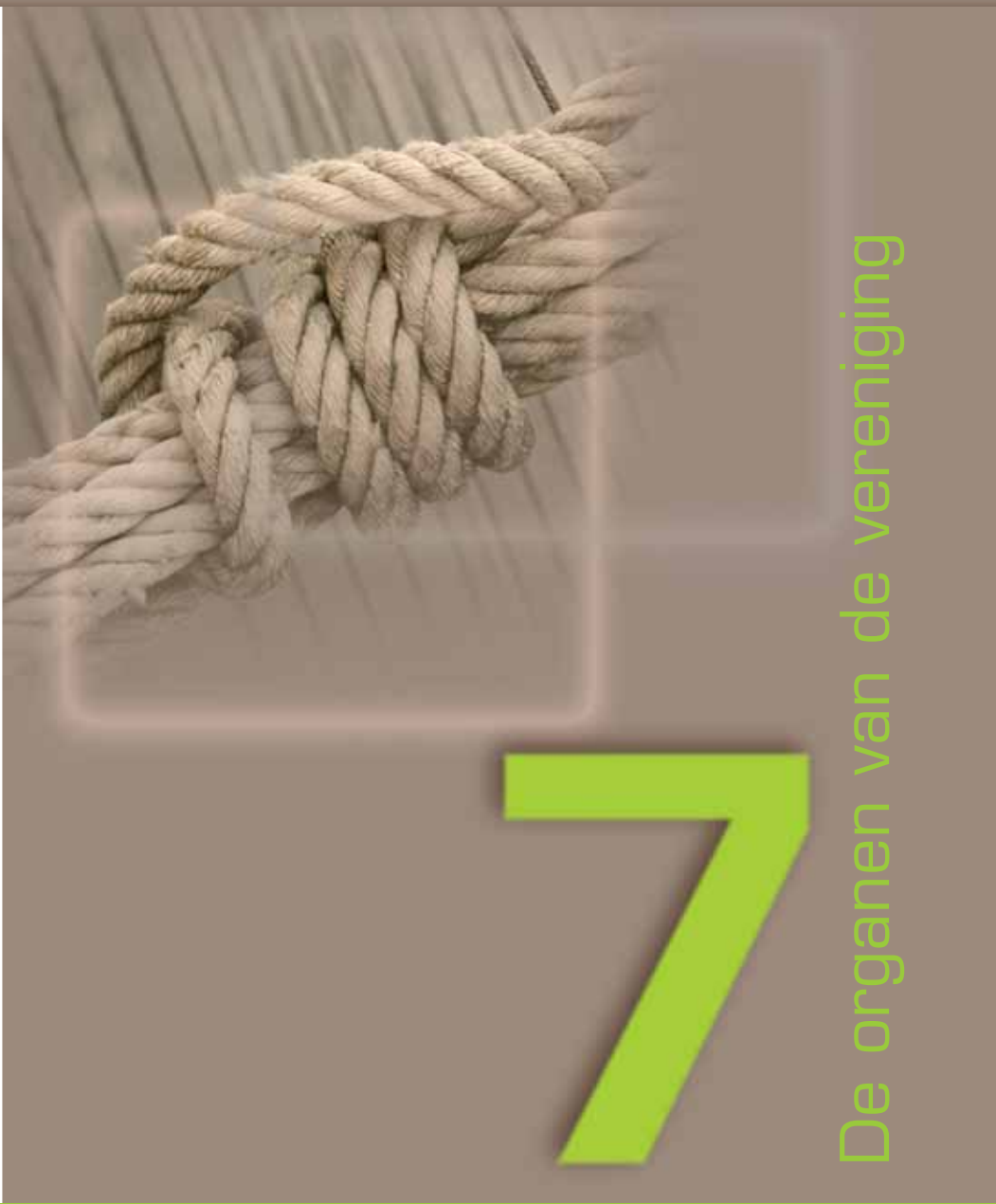
Uit de Mededeling volgt ook dat maatregelen inzake het voorkomen en regelen van geschillen, zoals het voorkomen van uitvoerend beslag op onroerend goed, tot de prioritaire dossiers behoren. De Commissie heeft een verslag over de bestaande werkwijzen laten opstellen. Dit initiatief zou de voorgenomen aanbeveling inzake uitvoerend beslag, deskundig verslag en hypotheekbewaringen vervangen.

Het blijft afwachten of het initiatief van de Europese Commissie geen weerslag zal hebben op alle vormen van krediet aan particulieren. Begin oktober besprak de Europese Commissie samen met de Lidstaten mogelijke beleidsopties inzake verantwoorde kredietverstrekking.

In deze context heeft de Europese Hypothecaire Federatie haar "Responsible Lending Standards" gepubliceerd. Daarin wordt de aandacht van de Europese Commissie erop gevestigd dat de kredietverstrekking in Europa sterk verschilt van die in de Verenigde Staten en dat de **Commissie dus niet hoeft te zoeken naar een Europese oplossing voor Amerikaanse toestanden**. Overigens ging het in Europa niet om een crisis in de kredietverstrekking, maar wel om een banking (funding) crisis. Het document belicht de in Europa door de hypotheekondernemingen **toegepaste standaarden** inzake hypothecaire kredietverstrekking en –opvolging en biedt de Europese Commissie dus een proactief voorstel om snel opties te kiezen in een domein waarin thans geen klaar concept bestaat.

De nieuwe Europese Commissie zou beslissen over zo goed als alle voorvermelde onderwerpen, behalve over de voorkoming en regeling van geschillen die, gezien het dringende probleem van de wanbetalingen, nog onder de bevoegdheid van de uittredende Commissie zouden vallen. Tegen eind 2009 wordt inzake die problematiek, die als gevolg van de financieel-economische crisis nog uitbreiding heeft genomen, een "Commission Report on National Best Practices on **Foreclosure Prevention**" opgesteld. Ook in België zijn de wanbetalingen en de collectieve schuldregelingen toegevoegd als gevolg van de **toenemende werkloosheid door de crisis**.

De Europese Commissie zoekt naar oplossingen om waar mogelijk uitvoerend beslag op onroerend goed te voorkomen en naar best practices die het de nationale overheden mogelijk moeten maken zo snel mogelijk op te treden om consumenten te behoeden voor uitvoerende beslag op onroerend goed. Volgens de Commissie is dit voor sommige Lidstaten meer nodig dan voor andere. Ze denkt daarbij onder meer aan een door de schuldeiser in acht te nemen minimumperiode vooraleer de procedure kan worden aangevat, verplichte verzoeningsprocedures, verplichte contractwijzigingen, schuldbemiddeling, een absoluut verbod op het instellen van procedures in bepaalde omstandigheden, collectieve schuldregelingen, enz. Op die manier raakt men aan de essentie van de hypothecaire kredietverstrekking.

De organen van de vereniging

De organen van de vereniging

Directiecomité

Samenstelling van het Bureau **

Voorzitter	Philippe VAN HELLEMONT , BNP PARIBAS FORTIS
Ondervoorzitters	Marianne DELBROUCK , KBC BANK N.V. Rainer STOFFELS , EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.
Secretaris van het Bureau	Gérald BOGAERT , EUROPABANK N.V.
Schatbewaarder	Joanna VAN BLADEL , DEXIA BANK N.V.
Uittredend voorzitter	Bernard BEYENS , CITIBANK BELGIUM N.V.

Leden **

Luc ADRIAENSSEN, KREFIMA N.V.
Philippe BERNARD, COFIDIS N.V. *
Dominiquer CHARPENTIER, ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
Jean Louis DE VALCK, LANDBOUWKREDIET N.V.
Marc DUFOSSET, ETHIAS BANK N.V.
Christian GUIRAUD, BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V.
Paul HEYMANS, ALLIANZ BELGIUM N.V.
Patricia OOSTERLYNCK, AXA BANK EUROPE N.V.
Philippe PICRON, ING BELGIË N.V.
Stéphane STIERLI, PSA FINANCE BELUX N.V.

* *Waarnemend Lid*

** *per 31 december 2009*

De organen van de vereniging

Philippe VAN HELLEMONT,
BNP PARIBAS FORTIS

Luc ADRIAENSSEN,
KREFIMA N.V.

Christian GUIRAUD,
BNP PARIBAS PERSONAL
FINANCE BELGIUM N.V.

Marianne DELBROUCK,
KBC BANK N.V.

Philippe BERNARD,
COFIDIS N.V. *

Paul HEYMANS,
ALLIANZ BELGIUM N.V.

Rainer STOFFELS,
EULER HERMES CREDIT
INSURANCE N.V.

Dominique CHARPENTIER,
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.

Patricia OOSTERLYNCK,
AXA BANK EUROPE N.V.

Gérald BOGAERT,
EUROPABANK N.V.

Jean Louis DE VALCK,
LANDBOUWKREDIET N.V.

Philippe PICRON,
ING BELGIE N.V. *

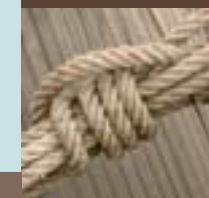
Joanna VAN BLADEL,
DEXIA BANK N.V.

Marc DUFOSSET,
ETHIAS BANK N.V.

Stéphane STIERLI,
PSA FINANCE BELUX N.V.

Directiecomité

Bernard BEYENS,
CITIBANK BELGIUM N.V.

Secretariaat

Piet VAN BAEVEGHEM, Secretary General UPC-BVK
Director Retail Credit FEBELFIN

Jozef T'JAMPENS, Senior Counsel
Sandrine CLERCKX, Senior Counsel
Frans MEEL, Senior Counsel
Christa VANHOUTTE, Assistant

Aarlenstraat, 82, 1040 BRUSSEL
Tel. 02/507 68 11 – Fax 02/507 69 92
<http://www.upc-bvk.be>
upc-bvk@febelfin.be

De organen van de vereniging

Technische commissies

JURIDISCHE COMMISSIE

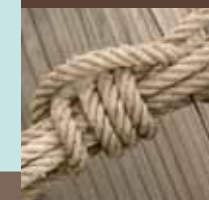
Voorzitter Dhr. E. MESSELY (DEXIA BANK) (tot juni)
 Ondervoorzitter Dhr. A. SENEAL (LANDBOUWKREDIET)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. R. BISCARI Mevr. S. BONGARD Mevr. Ch. BONNAMI Dhr. B. BOONE Mevr. S. DAUSSOGNE	Dhr. S. VERMEIRE Mevr. S. DEPOORTERE	ING BELGIE EUROPABANK DEXIA BANK SAINT-BRICE BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX RECORD BANK BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM BNP PARIBAS FORTIS CITIBANK BELGIUM COFIDIS EULER HERMES CREDIT INSURANCE ALLIANZ BELGIUM ATRADIUS INSURANCE KBC BANK BANK J. VAN BREDA & Co LANDBOUWKREDIET CENTEA AXA BANK EUROPE KREFIMA
Dhr. T. DEBOOSER Mevr. A.F. FAUVILLE Dhr. T. GENARD		
Mevr. Y. HOORNAERT Dhr. Ch. LIZEE Dhr. Ch. LUZZI Dhr. G. PASTORET	Dhr. Th. MANIQUET Mevr. N. VAN PETEGEM	
Dhr. L. PLUYMERS Dhr. K. ROMAINVILLE Dhr. B. SEGHERS Mevr. F. SEGHERS Dhr. A. SENEAL Dhr. J. TORFS Mevr. H. VAN LOOK Dhr. J. VERLAET	Dhr. F. VAN DER HERTEN	

COMMISSIE VOOR FINANCIËLE EN ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

Voorzitter Dhr. J.L. DE VALCK (LANDBOUWKREDIET)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. A. BLOMMAERT Dhr. G. BOURLART Dhr. F. CLAERHOUT		COFIDIS ING BELGIE BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM CITIBANK BELGIUM ATRADIUS INSURANCE ING BELGIE LANDBOUWKREDIET CENTEA ATRADIUS INSURANCE BNP PARIBAS FORTIS ETHIAS BANK EB-LEASE/EUROPABANK ALPHA CREDIT RECORD BANK AXA BANK EUROPE CREDIBE DEXIA BANK BNP PARIBAS FORTIS ALPHA CREDIT BNP PARIBAS FORTIS KBC BANK KREFIMA
Dhr. G. de BIE Dhr. J. DECLEYN Mevr. A. DE JONGHE Dhr. J.L. DE VALCK Dhr. W. GEUENS Mevr. G. GOBLET Mevr. A. GOSSIA Dhr. X. JADOUL Dhr. L. JANSSENS Dhr. E. LEFEBVRE Mevr. Ch. MANNAERT Mevr. A. MERTENS Dhr. S. MEURISSE Mevr. V. MEYNEN Dhr. R. PILATE Dhr. M. SMET Mevr. S. VAN DOREN Dhr. R. VANDYCK Dhr. J. VAN HEMELRYCK	Dhr. F. FIGLAK Mevr. M. STIENS	

COMMISSIE HYPOTHECAIR KREDIET

Voorzitter Dhr. P. HEYMANS (ALLIANZ BELGIUM)
Ondervoorzitter Dhr. Ph. D'HAEN (CREDIBE)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. H. BEKAERT Mevr. S. BONGARD Mevr. Ch. BONNAMI Dhr. G. BOURLART	Dhr. F. DE NIL Mevr. Ch. DE BRABANDERE en Dhr. J. VANDENBROUCKE	AG INSURANCE EUROPABANK DEXIA BANK ING BELGIE
Mevr. F. COULON Dhr. Ch. DE BIE Dhr. Ph. DEMAZY Dhr. E. DESNYDER Mevr. M. DETHISE Dhr. Ph. D'HAEN Dhr. P. HEYMANS Mevr. Y. HOORNAERT Dhr. X. JADOUL Dhr. Ph. SEYNAEVE Dhr. J. TORFS Dhr. F. VAN DER HERTEN Dhr. G. VAN DE WALLE Mevr. H. VAN LOOK Mevr. M. VOUNCKX	Dhr. Ch. VANDENDORPE Mevr. M. DIGNEFFE Dhr. Th. MANIQUET Dhr. E. CASIER Dhr. B. SEGHERS Mevr. T. HUYLEBROECK Dhr. R. PILATE	LANDBOUWKREDIET DELTA LLOYD BANK ELANTIS ASSURALIA DEXIA BANK CREDIBE ALLIANZ BELGIUM BNP PARIBAS FORTIS ETHIAS BANK RECORD BANK CENTEA KBC BANK KREFIMA AXA BANK EUROPE BNP PARIBAS FORTIS

COMMISSIE AUTOFINANCIERING

Voorzitter Dhr. S. STIERLI (PSA FINANCE BELUX)

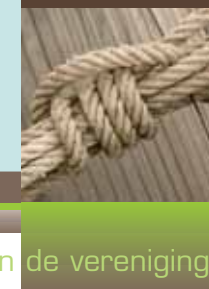
Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. M. ANDRIES Dhr. D. BAELE Mevr. A. BEYENS		GENERAL MOTORS ACC RECORD BANK MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX FCE BANK VOLKSWAGEN BANK BNP PARIBAS FORTIS DEXIA BANK ALPHA CREDIT / NISSAN FINANCE BELGIUM AXA BANK EUROPE EB-LEASE EULER HERMES CREDIT INSURANCE BANQUE CPH BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM PSA FINANCE BELUX BMW FINANCIAL SERVICES ATRADIUS CREDIT INSURANCE
Dhr. W. CEULEMANS Mevr. M. DEJONGHE Mevr. M. DELBECQUE Dhr. F. FIGLAK Dhr. R. GOEMAERE		
Dhr. T. HUYLEBROECK Dhr. L. JANSSENS Dhr. B. LENS		
Dhr. B. PICOU Dhr. U. SETTI		
Dhr. S. STIERLI Mevr. A. STRUYF Dhr. D. VANDE PUTTE		

De organen van de vereniging

COMMISSIE KREDIETBEMIDDELAARS

Voorzitter Dhr. L. ADRIAENSSEN (KREFIMA)

Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen	Effectieve leden	Plaatsvervangers	Ondernemingen
Dhr. L. ADRIAENSSEN Dhr. P. AESSELOOS	Dhr. E. VAN DER STRATEN	KREFIMA SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX	Dhr. I. VAN BULCK Dhr. D. VANDE PUTTE		FEBELFIN ATRADIUS CREDIT INSURANCE
Dhr. J. ANTOINE Dhr. B. BEYENS Mevr. Ch. BONNAMI Dhr. J. DANIELS Mevr. S. DAUSSOGNE		DEXIA BANK CITIBANK DEXIA BANK AXA BANK EUROPE BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM	Dhr. P. VANMEERBEECK Mevr. H. VAN NIJVERSEEL Dhr. J. VERHELST Dhr. J. VERHEYDEN Dhr. J. VERLAET		KREFIMA CREDIMO CREDIBE AXA BANK EUROPE KREFIMA
Mevr. K. DE BEER Dhr. D. DE CONINCK Dhr. I. DEMUYNCK Mevr. I. DE REUCK Dhr. R. D'HONT Mevr. M. DIGNEFFE Dhr. Th. GENARD		BNP PARIBAS FORTIS LANDBOUWKREDIET RECORD BANK DEXIA BANK EUROPABANK ELANTIS BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM			
Dhr. G. GOOSSENS Dhr. M. HENAU Dhr. P. HEYMANS Dhr. L. JANSSENS Dhr. M. PIENS Dhr. Ph. SAVELKOUL Dhr. R. STOFFELS		CENTEA CITIBANK ALLIANZ BELGIUM EUROPABANK GOFFIN BANK GOFFIN BANK EULER HERMES CREDIT INSURANCE			

LEDENLIJST op 31 december 2009

AG INSURANCE N.V.
ALLIANZ BELGIUM N.V.
ALPHA CARD C.V.B.A.
ALPHA CREDIT N.V.
AMERICAN EXPRESS INTERNATIONAL Inc.
ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.
AUXIFINA N.V.
AXA BANK EUROPE N.V.
BANK DEGROOF N.V.
BANK DELEN & de SCHAETZEN N.V.
BANK J. VAN BREDA & Co G.C.V.
BANK VAN DE POST N.V.
BANQUE CPH S.C.R.L.
BCC CORPORATE N.V.
BHW BAUSPARKASSE A.G.
BMW FINANCIAL SERVICES BELGIUM N.V.
BNP PARIBAS FORTIS
BNP PARIBAS LEASE GROUP S.A.
BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE BELGIUM N.V.
CBC BANQUE S.A.
CENTEA N.V.
CITIBANK BELGIUM N.V.
COFIDIS S.A.
CREDIBE N.V.
CREDIMO N.V.
DELTA LLOYD BANK N.V.
DEXIA BANK N.V.
DHB BANK N.V.
EB-LEASE N.V.
ELANTIS S.A.
EOS AREMAS BELGIUM N.V.

ETHIAS BANK N.V.
EULER HERMES CREDIT INSURANCE N.V.
EUROPABANK N.V.
FCE BANK plc
FIDUSUD S.A.
FIMASER N.V.
FONDS DU LOGEMENT WALLON S.C.
GENERAL MOTORS ACCEPTANCE CORPORATION, CONTINENTAL
GOFFIN BANK N.V.
HOIST KREDIT AB
ING BELGIE N.V.
KBC BANK N.V.
KBC PINTO SYSTEMS N.V.
KREFIMA N.V.
LANDBOUWKREDIET N.V.
L'ENTR'AIDE FINANCIERE DU TOURNAISIS S.A.
MERCEDES-BENZ FINANCIAL SERVICES BELUX N.V.
NEOFIN N.V.
NISSAN FINANCE BELGIUM N.V.
PATRONALE HYPOTHEEK MAATSCHAPPIJ N.V.
PSA FINANCE BELUX N.V.
P&V VERZEKERINGEN C.V.
RECORD BANK N.V.
RECORD CREDIT SERVICES C.V.B.A.
SAINT-BRICE S.A.
SANTANDER CONSUMER FINANCE BENELUX B.V.
VAN BREDA CAR FINANCE N.V.
VDK SPAARBANK N.V.
VIVIUM N.V.
VOLKSWAGEN BANK GMBH

BVK

Beroepsvereniging van het Krediet

J A A R V E R S L A G
2009